

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
	K 24—	12—	6—	2—
v upravnistvu prejemati:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
	K 22—	11—	5-50	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knažlova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izšla vsak dan zvečer izvenredne in praznične.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
	K 25—	13—	6-50	2-30
za Nemčijo:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
	K 33—	13—	6-50	2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knažlova ulica št. 5, telefon št. 85.

Bolgarska armada je zasedla Niš.

URADNO POROČILO O ZAVZETJU NIŠA.

Sofija, 5. novembra. Agence telegraphique Bulgare javlja:

Ena bolgarska divizija je vkorakala v Niš.

30JI OB ČRNOGORSKI MEJLI — NAPREDOVANJE V SRBIJI.

Dunaj, 5. novembra. (Kor. ur.) Uradno razglasa:

Jugovzhodno bojišče.

Naše čete, ki se bore v pokrajini Orjen, so včeraj v naskoku zavzele v okoljevalnem napadu, zapadno od Grahova ležeči hrib Mice-Motika, razpršile črnogorsko posadko ter velik njen del vjeli. Tudi vzhodno od Trebinja smo zavzeli več obmejnih višin. Južno od Avtovca so opustili naprej potisnjeni oddelki pred sovražno premočjo pozicije na sovražnih tleh.

Armada generala von Kövessa je potisnila Srbe pri Ariljih in južno od Čačka nazaj v gorovje. Nemške čete te armade se bližajo Kraljevu. Avstro-ogrsko čete so vrgle sovražne zadnje čete. Armada generala von Gallwitz je vkorakala v Paračin. Tudi prodiranje bolgarske prve armade napreduje.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

JELICA - PLANINA PREKORACENA. — ZAVEZNIŠKE ČETE PRODRLE DO KRALJEVA. — PARAČIN ZAVZET.

Berolin, 5. novembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, dne 5. novembra.

Balkansko bojišče.

V dolini Moravice smo zavzeli višine pri Ariljih. Južno od Čačka smo prekoracili greben Jelice - planine. Na obeh straneh pogorja Kotle-rik so naše čete pregnale sovražnika ter so, zasledujoč ga, dosegle sever-

ni breg zapadne (Goljske) Morave na obeh straneh Kraljeva. Vjeli so 1200 Srbov. Vzhodno od Gruše je vrgla armada generala von Gallwitz sovražnika preko črte Godačica - Santarovac, naskočila vrhove južno od Lugomira ter vzela v dolini Morave kraje Čuprija, Trešnjavice in Paračin. Vjeli smo 1500 mož. Vrhovno armadno vodstvo.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 5. novembra. (Kor. ur.) Uradno vojno poročilo z dne 3. novembra: Ofenziva se je nadaljevala na vsej fronti. Naše čete so zasedle v smeri Boljevac - Paračin defilé Krivovirskega Timoka pri Lukovem (približno 30 kilometrov vzhodno Paračina), pri čemer smo vpletili 6 srbskih topov, vjeli smo 500 Srbov. Okoli Niša so dosegle naše čete pas fortov te trdnjave. V dolini bolgarske Morave smo zavajevali Čemernik (višinsko pogorje, 9 km severo - vzhodno Sardulice), Pano-planino (na zemljevidu je ni dobiti) in Črno Travo (6 kilometrov severno Čemernik - Orčaka). Južno Strumnice so bile naše čete napadane od francoskih čet, ki so bile v premoči. Slednje so bile odbite.

SRBSKO URADNO POROČILO.

Pariz, 5. novembra. (Kor. ur.)

»Agence Havas« poroča:

Srbsko uradno poročilo 1. novembra: Ker sovražnik prodira proti Kragujevcu, smo se umaknili na naše pozicije, južno tega mesta. Na vzhodni fronti smo se umaknili pred številno premočjo sovražnikov v smeri Nišave nazaj, dočim se nahaja sovražnik v središču, v smeri na Belo Palanko v divjem begu, pri čemer ima težke izgube.

ČRNOGORSKO URADNO POROČILO.

Črnogorski generalni štab poroča 3. novembra: Boj južno Višegrada je 1. novembra še trajal. Število vjetnikov v zadnjih dneh znaša skupaj 300. Sovražnik je imel več kot

800 mrtvih in ranjenih. Po strahovitem nočnem boju je zasedel sovražnik višino Troglav (kota 1415, približno 12 km južno Avtovca).

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

3. novembra. Orijentska armada: Dve bateriji (2 bataljona?) ste napadli 30. oktobra naše mostišče Krivolak. Bili ste z lahko to odbiti. Nadaljujoč svoje delne operacije v odseku Strumice smo napredovali na južnem pobočju obmejne gorovja.

Boj na prelazu Babuna.

London, 5. novembra. (Kor. ur.) Reuterjev urad poroča iz Soluna dne 3. novembra: Med Srbi in Bolgari se vrši na prelazu Babuna, ki štiti pot v Prilep in Bitolj, ljut boj. Artiljerijski dvoboj med Francozi in Bolgari pri Valandovem in okoli Strumice traja skoro ves dan. Podrobnosti še niso znane. Kakor se poroča, se Srbi umikajo vzpričo premoči sovražnikov v dobrem redu od Tetovega nazaj.

Angleške čete na makedonski fronti.

London, 5. novembra. (Kor. ur.) Reuterjev urad poroča iz Soluna dne 4. novembra: Dne 30. oktobra so dosegle znatne angleške čete francoski odsek in so zasedle drugo francosko črto. One bodo tvorile pozneje svoj lastni angleški odsek, ki je južno francoske črte in bo Francozom omogočal prodiranje. S tem se spravi desno krilo zaveznikov v določeno pozicijo.

»Odločilne bitke še ni bilo«.

Reuter javlja iz Lugana: Od meridajne srbske strani se izjavlja, da zveza med posameznimi deli srbske armade še obstoja. Kjer je potrebno se umika srbska armada iz strateških ozirih. Plen bolgarskih in nemških čet obstoja večinoma iz gorskih topov ter je pravzaprav malenkosten. Odločilne bitke še ni bilo. O splošnem begu srbskega prebivalstva ne more biti govora. Ljudstvo sledi vojski le, da bi ne bilo izročeno sovražniku na milost in nemilost.

Srbske čete na grško ozemlje?

Iz Pariza javljajo: Srbija se pogaja s četverozvezo (z Grško?), da bi se njene čete, ki stoje v bitolskem okraju, smele umakniti na grško ozemlje.

Albanska vstaja.

»Messaggero« poroča: Črnogorci so proglasili nad Skadrom obredno stanje, ker postaja albanski upor vedno opasnejši. Italijansko pomoč pa so odklonili.

Balkanska akcija četverozveze.

»Frankfurter Zeitung« poroča iz Carigrada: Zdi se, da pripravlja četverozveza resno kombinirano akcijo na Balkanu. Pri tem naj na raznih točkah intervenirira tudi Rusija. Gotovo je, da stoje ruski besarabski kontingenti tik ob romunski meji. Rusija je vedno računala na to, da bo le udarila skozi Romunijo na Balkan. Toda pomenljiva znamenja kažejo, da Romunija takega forsiranja ne bo mirno trpela. Francija in Anglija hočeta izkrcati čete tudi v Dedeagaču in v Kavali. Nadalje je četverozveza določila Santi Quaranta v grškem Epiru za novo operacijsko oporišče. Sto vlakov s francoskimi četami je odšlo iz Marsilije čez Italijo v Bari. Francija jih je dala iz strahu pred nemškimi podmorskimi čolni, prepeljati po kopnem na jadransko obal. Čete se bodo izkrcale v Santi Quaranta ter jo udarile na Bitolj. Ta pohod se bo vršil seveda jako počasi, ker so terenske težkoče, zlasti za težko artiljerijo ogromne in ker bo etapna služba silno težavna.

Ententa pošlje 400.000 mož na Balkan?

Londonski listi prinašajo senzacionalno vest, da ste se Anglija in Francija odločili zvišati število ententnih čet na Balkanu na 400.000 mož. (?) Francoski vojaški krogi zahtevajo, da se imenuje vojvoda Putnika za generalisima vseh četverozveznih čet na Balkanu.

Rusi na potu čez Črno morje?

Budimpeštanski listi poročajo iz Bukarešte: V Odesi in Sebastopolu se vkrcavajo one ruske čete, ki naj napadejo bolgarsko črnomoško obalo.

Napačne vesti iz Bolgarije.

»Secolo« poroča, da so bili bolgarski opozicijski politiki Malinov, Todorov in Danev v Sofiji aretirani, v Varni pa 3 mornariški častniki radi špijonaže ustreljeni. — Te vesti se označujejo v Sofiji kot bedaste izmišljotine. Razmerje med omenjenimi opozicijskimi politiki in vlado je narobe prav izvrstno.

Razmere v Srbiji.

Vojni poročevalec Magrini popisuje v brzjavki, ki jo je poslal »Secolu« dne 2. novembra, svoje potovanje iz Niša v Solun. Magrini poroča:

Srbski narod bje svoj smrtni boj. Vse beži. Ministri so sklenili, da ostanejo do zadnjega v Nišu. Avtomobili stoje pripravljeni. Pred tremi dnevi je bil ravnatelj romunskega zunanjega ministrstva z avtomobilom v Nišu; imel je dolgo posvetovanje s Pasićem, nakar se je zopet odpeljal. Pasić je nato odšel v glavni stan v Kragujevac, odkoder se je vrnil dne 24. oktobra v Niš.

Magrini se je razgovarjal z ministrom Jovanovićem in s tajnikom v zunanjem ministrstvu, Gavrilovićem, ki sta mu dejala:

»Kako tragične ure smo preživeli! Ententa je vztrajala pri svojih iluzijah glede Bolgarije, navzlic temu, da smo jo rotili in prosili, da naj Bolgariji ne verjame. Lahko bi bili preprečili bolgarsko mobilizacijo, toda reklo se nam je: Bolgarija za nas še ni izgubljena, morda mobilizira proti Turčiji! Odgovorili smo z dokumenti, ki so dokazovali, da temu ni tako — vse zaman. Grozilo se nam je, da se nas bo prepustilo usodi, ako napademo Bolgare — in morali smo se vdati.«

S solzami v očeh sta izjavila oba državnika: »Ostali smo četverozvezi zvesti do skrajnosti. Ako nam sedaj nemudoma ne pomaga, smo izgubljeni.«

Zunaj na cesti peva medtem star slep vojak Kosovsko pesem s carja Lazarja prokletstvom: »Proklet, kdor zapusti brata v boju« in raz hiš Niša plapolajo še zastave, razobešene v pričakovanju ententnih čet. . . Po ulicah pa se gnete bežeče prebivalstvo.

LISTEK.

Očetov svet.

Španski spisal José Echegaray.

Vsaka velikost ima svoj konec: vrhovi gora se odkrušijo in njih prah pada na dno morja; cesarstva se podedo in njihovi ostanki se izgube na dno zgodovine; slave ugasnejo in le malokatera še komaj vidno svetlika za davno preteklostjo; tudi sonce bo nekega dne ugasnilo — saj je to samo vprašanje časa — in ostala bo mrtva in mrtva materija, ki se bo lovila v neizmernosti.

Kaj čuda, da se je bližala smrt na ura tudi levu, kralju vsega živalstva; ležal je onemogel v svoji duplini in čakal konca.

Bil je nekoč mogočen, a tudi njegova ura je udarila in tudi on je začel umirati.

Kraj njega je stal njegov sin, novi lev, dedni naslednik v gozdovih, boječ kralj vsega živalstva.

Umirajoči vladar — in bolj ko viadur, oče — je težko dihal dajal svojemu sinu zadnji svet, najpomembnejši svet.

»Beži pred človekom,« mu je rekel, »beži vedno in povsod pred

človekom; nikdar naj te ne obide želja, da bi začel z njim boj.«

»Ti si neomejeni gospodar vseh drugih živali. Ne boj se jih; ukazuj jim, kaznuj jih in požri jih, če si gladen.«

»Z vsemi se lahko kosaš in vse jih lahko premagaš, toda nikdar se ne drzni začeti boja s človekom; zanesljivo te ubije, brez usmiljenja te ubije, kajti neusmiljen je, dosti bolj neusmiljen, kakor smo mi.«

Kaj te človek tako močan? je vprašal začuden sin.

Ne! Ni močnejši, kakor si ti, je odgovoril oče ter po kratkem odidlu nadaljeval: Ti ga lahko z enim udarcem svojega repa vržeš v zrak kakor slabotno in plaho živalico.

Torej se je bati njegovih zob in drugih njegovih obrambnih sredstev?

Lahko jih vse zaničuješ in zasmejuješ, ker niso dosti več vredna, kakor obrambna sredstva slabotne miši.

Ali so mar njegovi nohti tako močni kakor moji kremplji?

Slabi so in tanki in dostikrat tudi — umazani; ne, z nohti te ne bo človek nikdar premagal.

Ali ima morda tako grivo, kakor mi in jo, kakor mi, stresa tako ponosno, da se vsaka žival prestraši.

Tudi grive nima človek — dostikrat je celo popolnoma plešast.

Umirajoči lev je odprl svoj strahotni gobec. Ali se je hotel zasmejati, ali se je morda pripravil na zadnje rjovenje?

Kaj pa je z ženskim spolom pri človeku? Ali se je bati žensk?

Stari lev se je zganil in zdelo se je, da se poskuša opreti na sprednje noge, toda obležal je, se zamislil in napol zatisnil oči; pretresla so ga prava smrtna drgetanja.

Čez trenutek je zbral zopet svoje pojemalečke moči in je dejal:

Ženska! Ženska je krasna, a bati se je moraš, kakor najhujšega zla.

Ali je mar tako silna?

Zdi se, da ne; ali velika je.

Ali ima močne nohte, močne zobe?

O, da, nohte ima in zobe.

Tudi grivo.

Tudi grivo in še jako krasno.

Stari lev je zastokal, kolikor so mu še dopuščale moči, in potem z ugašajočim pogledom še rekel:

Moj zadnji svet, sinko, moj zadnji svet je: nikar se ne bojuj s človekom... beži... beži pred človekom... beži posebno pred žensko!

Odprl je svoj gobec kar je mogel, hotel se še enkrat navžiti svežega zraka, toda posrečilo se mu ni to več. Zopet je zadrževalo njegovo telo; stari lev je veličastveno sklonil glavo in umrl.

Začelo se je vladanje mladega vladarja.

Ta se ni jokal, ko je spoznal, da je njegov oče umrl, kajti levi ne jokajo. Toda legel je tik umrlega očeta, položil svojo velikansko glavo poleg velikanske glave mrtvega leva in ostal tako nekaj časa. Gobca sta se dotikala; eden je bil topel življenja, drugi je bil mrzel. Griva obeh levov se je pomešala, kakor vejevje dveh drv — žalujka na pokopališču, ali kakor dva potoka solza, ki se zlijeta v enega samega.

Končno je vstal sin. Zamahal je z repom, stresel grivo in zarjul; samo en lev je zdaj vladal, ta lev je bil on.

Počasi je šel iz dupline; s krepkimi sunki je navalil nekaj močnih skal in z njimi popolnoma zaprl vhod. Mrtvi lev je imel zdaj svoj grob, nič manjši, kakor ga ima kak Faraon.

Živi lev je potem odkorakal v gozd, se postavil na sredi gozda in trikrat zarjul. S tem je razglasil, da je nastopil vladanje.

Toda, to noč ni raztrgal niti najmanjše živali. Ni bil lačen. Spal je malo in še v spanju se je spominjal zadnjega opomina svojega očeta... Človek!... Človek!... Zakaj naj bi bežal pred njim?... Ali se ga je res treba bati?

Zgodaj zjutraj se je lev prebudil, stresel svojo grivo, ogledal svoje kremplje, obrusil svoje zobe in zamahnil z repom, odšel po svetu. Ali bo srečal človeka? In če ga sreča, ali naj — izpolnivi poslednjo voljo očeta — pred njim pobegne?

Naenkrat je zaslišal lev močan in doneč glas, nekaj rjovenju podobnega: To je morebiti človek, ki je zarjul!

Toda to ni bil človek, ampak osel, ki je kričal na mlado jutro.

Leva so prevzela čustva. V duši njegovi je vzkipele. Planil je na osla in ga s svojimi mogočnimi taci pritiskal ob tla.

»Ali si ti človek? ga je vprašal. Ne, je odgovoril ubogi sivec, jaz nisem človek, dasi sem slišal, da mi je marsikak človek tako podoben, da se komaj od mene razloči. Ta je osel... ta je ves oslovski... ta je tepec... tako se sliši pogostoma.

Ali si ti močan?

Saj sam vidiš, da nisem močan. Zdej sem tvoj suženj; svoje kremplje si zasadi v moje meso, ves sem krvav, pa se ne ganem.

Toda, tvoj glas je močan; ustrašil se ga pač nisem, a začudil sem se mu vendar.

Nikar se nič ne čudi. Na svetu je slišati mnogo mogočnih glasov, a tisti, ki se tako oglašajo, so revčki, kakor sem jaz... to so osli.

Iz Niša se je napotil Magrini v Prištino, kamor prihajajo begunci z vseh strani. Ceste med Nišom in Prištino popravljajo avstrijski vojni vjetniki. Skopje je padlo; generalni štab južne armade posluje v železniškem vlaku, ki stoji na progi pri Ferizoviću. Dne 24. oktobra je sprejel Magrinija šef generalnega štaba, polkovnik Cvetković, ki je rekel:

»Naša srca so napolnjena žalosti in skrbi. Borimo se obupno in zastavljamo vse svoje moči. Strašno je, da vojaštvo entente ne pride. Dosedaj stoji na srbskem ozemlju še ena francoska in ena še nepopolna angleška divizija. Bolgari so nas napadli med Strumico in Vranjo s 100.000 možmi. Udarili so na Vranjo z eno divizijo, na Krivo Palanko s 6 polki, na Kočano z 8 polki. Srbi so se zanesli na pomoč četverozvezce ter so skoro vse svoje čete koncentrirali na severu. Bolgari so prav dobro oboroženi ter imajo obilo municije, artiljerije, celo oklopnih avtomobilov in aeroplanov, ki so boljši od srbskih.

Najtežji boj se je vršil dne 22. oktobra pred Skopljem. Srbi so se borili s skrajno hrabrostjo, morali pa so se proti večeru umakniti pred premočeno artiljerijo. Včeraj, dne 23. oktobra, se je vršil nov, zelo težek boj severno Skopja. Srbi so se morali znova umakniti ter so zasedli sedlo Kačanik, kjer nas bodo Bolgari težko pregnali. Izgube so na obeh straneh zelo velike. Ko bi imeli le še en polk, bi lahko osvojili Skopje nazaj, toda, mi smo brez rezerv in zveza z jugom ter z ostalimi frontami je pretrgana.

Tako polkovnik Cvetković. Magrini poroča še, da se je dan poprej ustrelil v Ferizoviću stari polkovnik Dušan Glišić iz obupa nad žalostnim položajem svoje domovine ter popsuje svoje nadaljnje težavno potovanje čez gorovje in Bitolj, odkoder je dospel dne 2. novembra v Solun.

»Daily Telegraph« poroča: Ne je srbska armada, tudi vse civilno prebivalstvo beži pred prodirajočimi sovražnimi vojskami. Nepregledna vrsta beguncem se giblje pred srbskimi četami. Tragični prizor napravljajo vtisk, kakor bi ves narod zapuščal nesrečno deželo. Pokrajine so preplavljene, zato je zasledovanje jako težko. Srbske izgube so le majhne. Armada je še intaktna. Ta, ki umiku prisiljena vojska, ni poražena, temveč se more še upirati. Državni arhivi so v Mitrovici, državni zaklad v Bitolju. Glavno mesto je sedaj Kraljevo.

»National - Zeitung« javlja z ruske meje: Srbske civilne oblasti so se večinoma preselile v Cetinje. Srbska armada je izgubila 36.000 do 38.000 mož, primanjkuje ji zlasti vprežne živine. Zaloge žita so spravljene v Sjenjico in Novi Pazar. Etapna služba čez Črno goro že posluje. Dospeli so na tej poti že prvi težki topovi.

Nova kriza na Grškem.

Grška preživlja novo krizo, katere jedro je vsakemu očito: zopet je izbruhnil spor med kraljem in Venizelosom, spor za veliko vprašanje, ali naj ostane Grška nevtralna, ali naj poseže v vojno. Ko je septembra meseca Venizelosa politika postajala vedno očitnejša politika vojne, ko je ta grški državnik v zbornici ostentativno izjavil, da mora Grška izpolniti svoje obveznosti napram Srbiji in se udeležiti vojne proti Bolgariji, da, če bi razmere nanesle, tu-

di proti centralnim državam, je kralj Konstantin izrekel svoj veto: Taki politiki ne morem slediti do konca. Venizelos je v drugi demisijski in dne 8. oktobra je prevzel državno krmilo »kabinet bivših ministrskih predsednikov« s Zaimisom na čelu. Nova vlada je bila nevtralistična, parlament, v katerem ima Venizelos zanesljivo večino, pa je ostal intervencionističen. Venizelos je ostal spočetka previden in je izjavil, da vladi ne bo delal težko, dokler bo ravnala v interesu države. Že se je zdelo, da bo mogoče ustvariti med Zaimisom in Venizelosom, ki sta sicer osebna prijatelja, modus vivendi. Toda, bilo je le premirje in Venizelos, ki je medtem opetovano naglašal, da svojega stališča glede grške politike ni izpremenil, se je očitno le pripravljala na novo akcijo. To sledi iz tega, ker je porabil navidezno malenkostno diferenco z vojnim ministrom glede zvišanja oficirskih plač, za popolnoma nepriznane atake proti vladi, atake, v kateri je ostal zaenkrat zmagovalen. V ostrem govoru je Venizelos obdolžil Zaimisovo vlado, da vodi njena politika državo v nesrečo; očital ji je, da postopa absolutistično, ker se ne ozira na voljo naroda in z znanimi svojimi državniki in politiki argumenti je zahteval, da se Grška pridruži četverozvezci. Na očitnija, da odreja kralju domovinsko ljubezen, je repliciral Venizelos, da v konstitucionalni državi ne dela politike kralj, temveč narodu odgovorna vlada. Grški narod pa ne sme pripustiti, da bi njega dedni sovražnik, Bolgar, uničil zavezništvo Srbijo, saj bi potem prišla Grška sama na vrsto. Venizelos je proglasil, da je bolje, ako se zbornica razpusti in razpiše nove volitve, kakor pa, da bi absolutizem podjarmil ustavne pravice naroda. Venizelosovemu govoru je sledila dolga debata, v kateri je poudarjal zlasti Gumaris, da ima kralj pravico, biti drugačnih nazorov, kakor pa vlada. Ko je v tej debati napravil vojni minister Janakica neko ostro opazko, je izjavil Venizelos, da smatra to opazko za razžalitev in je zahteval, da se minister takoj opraviči. Na ta način je prisilil ministrskega predsednika, da je izjavil, da je vlada z vojnimi ministrom solidarna in da je zahteval zaupnico. V četrtek ob 4. zjutraj se je vršilo glasovanje. Ministrstvo je ostalo s 114 glasovi napram 147 v manjšini.

Zaimis je predložil kralju demisijski kabineta, in od kraljeve odločitve bo pač odvisna vsa nadaljnja politika grške države. Le dve možnosti so dane: ako pride Venizelos na krmilo, je intervencija gotova, ako zmagata kraljeva volja, bo ostala Grška pač trajno nevtralna.

Grška ustava omogočuje kralju dvoje: da se vkloni volji parlamenta in izbere nov kabinet iz zbornice večine; v konkretnem slučaju se pravi to, da izroči vlado zopet Venizelosu; ali pa, da razpusti zbornico in razpiše v svojo apela na narod nove volitve; v tem slučaju bi lahko ostal Zaimisov kabinet na krmilu.

Kralj Konstantin je za strogo nevtralističnost, on ne mara, da bi se Grška pridružila ententi. Vrhutega igra v grški krizi tudi osebni moment veliko vloga: kralj je znova od Venizelosa izzvan in ves svet pričakuje z napetostjo, kdo se bo pokazal pred grškim narodom močnejšega: vladar, ali njegov podanik, zmagovalni vojskovodja, ali z uspehi ovenčani državnik. Zdi se tudi, da je grški generalni štab, oziroma vsaj sedanjí njegov načelnik, Dragumis, po-

polnoma na kraljevi strani. Zato je verjetno, da se kralj Konstantin ne bo vdal. Dunajski in berlinski krogi pričakujejo, da bo raje zbornico razpustil, kakor pa se vkloni Venizelosovi vojni politiki.

Na drugi strani pa se Venizelos zanaša na javno mnenje grškega naroda, ki se je navedel, slepo zaupati v politično modrost svojega »največjega sina« in s spretno roko je konstruiral spor, ki se mora med vladarjem in narodom pojaviti, ako se kralj postavi proti večini parlamenta, ki je izvoljen na platformi sedanjih velikih vprašanj.

Kraljeva odločitev bo imela vsekakor za vsvo zunanjo in notranjo politiko grške države kar najdalekosežnejše posledice.

Iz debate v grški zbornici.

Pariz, 5. novembra. (Kor. urad.) Agence Havas priobčuje važnejša mesta iz govora, ki ga je imel Venizelos v zbornici.

Tekom zadnjih dni smo še bolj občutili bolečino, ker je naša država ogrožena od našega dednega sovražnika, ki se bo po uničenju Srbije obrnil proti nam. Jutri bomo stali sami, brez zaveznika, brez prijateljev, pred močnim sovražnikom. Nekemu poslancu, ki je vprašal Venizelosa, ali hoče kralj uničenje naroda, je odgovoril Venizelos, da on ni hotel ničesar govoriti o vladarju, ker pa se ga vpraša, bo odgovoril, kakor se spodobi. Pod konstitucionalnim režimom kralj ne more imeti nikake odgovornosti. Jedino vlada je odgovorna. Nepotrebno je govoriti o politiki kralja, kajti te ni. Kralj gotovo neče pogube naroda. Venizelos je nadaljeval. Naš režim je konstitucionalen. Kralj je opravičen, da ne soglaša z vlado, ako vlada ni edina z narodom. Ali po zadnjih dogodkih ni moglo ostati nikako nespornost. Kralj je izvrsten vojskovodja, ali nima zadostne politične skušnje. Venizelos dela odgovorne one, ki niso sporočili kralju, da krona zaupnega votuma zbornice za gospodujočo vlado ne sme prezreti. Tu je posegel vmes Gumaris in izjavil, da Venizelosa politika tira deželo brez dvoma v pogubo. Teodokis je govoril v istem smislu, da ako bi bila Grčija posegla v vojno, bi bili uničeni njena armada in njeno brodogradništvo. Venizelos je potem poudarjal prednost svoje februarke politike, rekoč, da bi bili opustili nevtralistično, bi bila nam sledila Bolgarija in Romunija in mi bi bili dobili veliko odškodnino v Mali Aziji za malo žrtev. Srbija bi bila mogla takrat postaviti 150.000 mož. Naša politika, ker služi nemški politiki, onemogoča uresničenje narodnih idejlov. Doživeli bomo uresničenje bolgarskih sanj in ojačenje Turčije. Zakaj ne začeti vojne danes, ker bo jutri tako ali tako neizogibna. Venizelos je rotil vlado, naj ne opusti prilike, kakoršno ima samo vsakih 1000 let enkrat.

Larisa - Solun.

Lyon, 5. novembra. »Republican« javlja iz Soluna: Gradba železniške proge Larisa - Solun, ki naj zveže Atene s Solunom, se nadaljuje z vročično naglico. Razen delavcev, oproščenih mobilizacije, delajo pri gradbi tudi vojak. Dela se celo ponoči. Na ti železniški progi, ki ima velik vojaški pomen, se začne promet dosti prej, kakor je bilo prvotno nameravano.

no peklensku smehu. Mojemu očetu se je moralo brez dvoma mešati, da me je svaril pred človekom. Človeka naj bi se bal? Tako smešnega bitja? Takoj ga grem iskat, že da mu sebi v zabavo iztrgam rep.

Saj ga že davno več nimam, je vjedljivo pripomnila lisica.

Pojdiva naprej! Pojdiva človeka iskat! Ponižal bom njegov ponos. Tako divje, tako zaničljivo, tako zlobno in tako smešno bitje ne sme biti ponosno. Bitju, ki je po umu podobno oslu, po zvijačnosti in strupenosti kači, po oblihak opici in katere-mu lisica poje najboljšo piščančico, takemu bitju je treba pregnati ponos. Nadeni!

Tako je vzkliknil lev, se strumno vzravnil in z divjim rjoventjem hitel naprej.

Pot mu je zastavila nova žival, ki ga je ljuto obljajala in se mu nevstrašno zoperstavila.

Ne govori slabo o človeku, ti divja in surova žival! Človek je dober, človek je plemenit. Človek je moj tovariš. Svoj kruh deli z menoj in jaz počivam ob koncu njegovega ležišča. Če ti njega žališ, žališ tudi mene: če ga boš napadel, se bom ob njegovi strani proti tebi boril; moje telo bo vjelo udarec tvojih tac in moji zobje ti bodo branili, se vanj zagristi.

(Konec prihodnjice.)

Politični položaj v Romuniji.

Teror romunskih intervencionistov.

»Magyarország« poroča iz Bukarešte: Rusofilska agitacija v Romuniji se nadaljuje. Unijonistična federacija pripravlja nove demonstracije, o katerih se je Filipescu izjavil, da morajo biti še impozantnejše, kakor one pred 14. dnevi. Bivši vojni minister general Crainiceanu je posetil bukareškega mestnega zapovednika ter ga hotel pregovoriti, da se naj vojaštvo pri bodočih demonstracijah zadrži pasivno. V ministru vlada vsled te drznosti veliko ogorčenje, zlasti, ker zanašajo intervencionisti svojo subverzivno agitacijo tudi med vojaštvo. Teror vojnih hujskačev postaja neznosen.

Z veliko napetostjo pričakujejo politični krogi sestanek romunskega parlamenta, katerega zasedanje se prične dne 28. novembra. Z gotovostjo se trdi, da bo kabinet do takrat že rekonstruiran. Ali v intervencionističnem, ali v nevtralističnem smislu, to je še negotovo, pa tem važnejše, ker je od te rekonstrukcije pač odvisna nadaljnja politika Romunije. Bratjanu je za nevtralistično, toda on podlega vplivom vedno razsežnejše gonje. Kraljevo stališče je skrajno rezervirano. Intervencionističnim politikom je kralj izjavil: Sem naroden vladar in želim, da bi naša domovina postala čim večja in čim mogočnejša. Odločitev o tem, kako naj se doseže ta naš skupen cilj, pa prepuščam poklicnim zastopnikom naroda: parlamentu in vladi.

Politični krogi pričakujejo, da bo prineslo zasedanje zbornice velkanske senzacije.

»Corriere della sera« ve povedati, da se je vršilo v Bukarešti posvetovanje vodilnih romunskih generalov. Tretjina generalov je bila za nevtralistično, dve tretjini pa sta zahtevali, da intervenira Romunija na strani entente. Bivši vojni minister in šef generalnega štaba sta izjavila, da je Romunija popolnoma pripravljena na vojno na dveh frontah. »Frankfurter Zeitung«, ki reproducira to vest, pristavlja, da je

»Corriere« znan po svojih izmišljotinah.

Pariški listi prinašajo iz Romunije nasprotujoča si poročila. Medtem ko pravi neko polslužbeno obvestilo, da je opaziti znake, da bo Romunija dovolila prehod svojih čet preko svojega ozemlja in da bodo tozadevna pogajanja med rusko in romunsko vlado najbrž skoro ugodno končana, sodijo posamezni listi dokaj bolj pesimistično. »Matin« pravi, da se bo Romunija pač šele takrat odločila, kadar bo četverozveza dokazala, da res nekaj premore s svojimi četami na Balkanu. »Matin« priporoča, da naj pošlje ententa posebnega skupnega diplomatičnega in vojaškega pooblaščenca v Bukarešto, da se na ta način izogne nedostatkom, ki so se pojavili pri svoječasnem postopanju v Bolgariji.

Francoski listi poročajo nadalje iz Aten, da grška vlada z vso pozornostjo zasleduje razvoj dogodkov v Romuniji in da se z romunskim vprašanjem bavi tudi grški generalni štab. To namigivanje naj pač pomeni, da bi se eventualni romunski akciji pridružila tudi Grška.

Dunajski politični krogi presoja jo politično situacijo v Romuniji precej optimistično ter so mnenja, da se je baš v zadnjem času nevtralistična struja še ojačila. Vlada postopa povsem korektno in je baš pred par dnevi odredila razoroženje ruskih v njenih pristaniščih se nahajajočih za Srbijo namenjenih munijskih ladij — najboljši dokaz, da so vse vesti o zblizanju med Romunijo in Rusijo pretrgane. Poroča se tudi, da bo Bratjanu nastopil v parlamentu, ki se sestane koncem meseca, z odkritim nevtralističnim programom.

Kralj Ferdinand je zadnje dni sprejel zopet celo vrsto politikov. Posebno pozornost vzbujajo avdijsca bivšega ministra Ariona, odkritega pristasa Marghilomaneve nevtralistične ideje.

Budimpeštanski »Vilag« javlja preko Aten, da se je romunska vlada pred pričetkom ofenzive v Srbiji namram Nemčiji in Avstriji obvezala, da ostane nevtralna in da se bo eventualno prehodu ruskih čet z orožjem v roki uprla.

Bitka pred Gorico zopet pojema.

BREZUSPEŠNI ITALIJANSKI NAPADI NA SOŠKI FRONTI. — BOMBE NA MIRAMAR.

Dunaj, 5. novembra. (Kor. ur.) Uradno razglašajo:

Italijansko bojišče.

Včerajšnji dan je potekal na Goriškem mirneje. Popoldne so stali nekateri odseki mostišča pri Gorici in severni del Doberdobske visoke planote pod silnim artiljerijskim ognjem. Poedini italijanski sunki so se razbili v našem ognju. Ponoči smo odbili 6 sovražnih napadov na Zagoro. Neki italijanski zrakoplov je zopet metal bombe na Miramar.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. H ö f e r, fml.

PONOVI BREZUSPEŠNI NAVAL NA GORICO.

Dunaj, 5. novembra. Iz vojnoporočevalskega stana 4. novembra.

Tudi drugi in tretji dan novembra sta bila na Goriškem dneva vročega nepretrganega bojevanja, ki sta končala za naše čete tako, da so obdržale v svoji posesti že nešteto napadene in razstreljene, vedno pa zopet popravljene in vzdržane svoje obrambne črte, za sovražnika pa sta končala oba dneva z novimi velikanskimi izgubami.

Italijanski napadanje je napadeno iz obupa. Ne oziraje se na tisoče in desetisoče mrtvih in ranjenih, ki jih trpi napadalec vsak dan, gonijo vse še boja zmogljive čete, kjerkoli so na razpolago, na bojišče, katerega pozorišče pa se mora vedno bolj krčiti, ker pojava napadalna moč mase italijanske armade.

Toliko lutejše pa je borenje na tem ožjem bojišču: boj za goriško mostišče. In tukaj je zopet del bojne fronte, ki mora prenašati posebne težke juriše, to je podgorski odsek. Ko je naš protinapad v noči na 2. novembra zopet vse jarke spravil v naše roke, so ponovili Italijani na ta dan svoje sunke z več svežimi polki. Močan artiljerijski ogenj in oženj metalcev min je pričel vselej pred pehotnim napadom; vse zaman. V boju ojeleleni branitelji so odbili vse navale. Sovražnik je izgubil pri mnogih četah polovico svojega stanja in njegove zveze so šle narazen.

Ne oziraje se na to, je včeraj dopoldne zopet pričel z napadom. Zopet je bil zavržen. Italijanski voditelji

pa hočejo za vsako ceno predreti. Šestkrat je jurišala sovražna pehota popoldne na pozicijo, ki so jo branili odseki pehotnega polka nadvojvode Friderika št. 52 iz Pečuha. Tudi ti juriši so se zlomili v uničujočem ognju. Pri sedmem jurišu je vrgel ostanek Italijanov svoje puške proč. Vjeli smo jednega oficirja in sto mož. Pred tem frontnim delom leži 800 sovražnih trupel.

Tudi pri Oslavju so bili oba dneva hudi boji. Dne 2. novembra se je posrečilo Italijanom, da so vdrl v skupino hiš na obeh straneh cerkve. Včeraj so priborili oddelki vrlega dalmatinskega domobranskega polka št. 37. celo pozicijo zopet nazaj. Pri tem smo vjeli 9 oficirjev in 411 mož brigade Lombardia, ki so prišli iz severnega sosednega odseka, in nekega bersaljskega kolesarskega bataljona. Ta bataljon, ki je spadal k tretji armadi in je odšel iz Medane, broječ 450 mož, je bil popolnoma poražen. Poveljnik in vsi oficirji so padli.

Na odsek pri Pevmi in na hrib Sabotin je poskušal sovražnik z novimi sunki, katere pa je mogel preprečiti že naš topovski ogenj. Obenem z neposredno na goriško mostišče naperjenimi napori Italijanov so se vršili zopet močni napadi na severnem delu visoke planote doberdobske in na Zagoro. Sovražna delavnost na hrib Sv. Mihaela je bila zopet živahnija.

Pri Petovljah so se vršili nepretrgoma boji z metalci min in ročnimi granatami. Več sunkov na obvladujoči hrib je bilo krvavo zavrnjenih. 250 mrtvih in ranjenih je obležalo pred našimi ovirami.

V odseku Sv. Martina so morale naše čete istotako odbiti več napadov. Sovražnika, ki je bil vdrl v posamezne jarke, so vrgle ven, kakor vedno. Pri kraju Sredi polja (Redipuglia) in pri Tržiču je preprečil že naš artiljerijski ogenj zbiranja in napadalne poskuse Italijanov. Istotako neuspešni so bili sovražni napori na sosedni odsek severno goriškega mostišča. Tu so nadaljevale močne čete napad na naše pozicije pri Paljevem in Zagori. Pri zadnjem kraju so mogli mimogrede vdreti. Nato so podvzele naše čete protinapad, so si osvojile zopet obrambne črte in so odbile vse daljnje napade. Kakor poročajo vjetniki, so našli baje v odseku Plavi - Zagora neko francosko generalno povelje, kar je jako dvig-

Kje najdem človeka? Pojdi po tej dolini naprej in potem čez goro, ki stoji na koncu; morda naletiš na drugi strani na človeka.

Lev je izpustil osla in je odšel po označeni mu poti.

Naenkrat se je nekaj ovilo okolu njegove noge: bila je kača. Z lju-tim sunkom jo je vrgel na stran, planil z divjim skokom nad njo in jo v hipu imel pod svojimi kremplji.

Si - li ti človek? je vprašal.

Jaz nisem človek, jaz sem kača.

Ali ti je človek podoben?

Nekateri so mi podobni; plazijo se kakor jaz in imajo strupene jezike.

Kje najdem človeka?

Pojdi čez to goro na drugo stran; morda ga tam najdeš. Toda, mene izpusti; pod tvojo težo se še zadušim.

Kača se je zvila in je poskusila leva ugrizniti.

Ti si hudobna žival, je rekel lev.

Če je kdo osel, se mu odpusti, ali hudobno bitje je treba potlačiti in raztrgati.

In potlačil je kačo ter jo raztrgal.

Nadaljuj svojo pot, je dospel lev na vrh gore in šel potem na drugi strani navzdol.

Naenkrat je zagledal bežečo žival. Brez napora je skočil za njo in

jo podrł, kajti žival je bila majhna in slabotna.

Kdo si ti? Ali si mar ti človek?

Ne, jaz sem lisica, je odgovorila žival. Po svoji spretnosti sem človeku ravna; sploh je med ljudmi mnogo pretkanih lisjakov. Toda, jaz se znam vtihotapiti na človekov kokašinjak in si privoščim najbolje piščance; človeku pa ostanejo samo tisti, ki mu jih jaz pustim.

Ti torej poznaš človeka?

Prav dobro in že dolgo!

Pojdi torej z menoj!

Lev in lisica sta se odpravila na pot in sta kmalu prišla v velik gozd.

Zaslišavši šum med vejami, sta pogledala naokrog in uzrla opico, ki je poskakovala od drevesa na drevo, delala smešne obraze in se posme-hovala svojemu vladarju in gospodaru, kralju gozdov in planjav. Celo praskala se je opica in to jako nespodobno po svoji retrospektivni plati.

Kaka žival je to? je vprašal lev svojo spremljevalko. Ali je mar to človek?

Ne, človek to ni, ali podobna je človeku. Nekateri celo trde, da sta si ta žival in človek brata, ali pa vsaj bratranca.

Kaj praviš? Človek da je tako ustvarjen, kakor ta žival? se je začudil lev in iz njegovega gobca je zadonel rjoventje, ki je bilo podob-

nilo razpoloženje med italijanskimi četami.

Iz te slike dogodkov daljnjih dveh dni bitke na Goriškem se more razvideti, da sovražnik zasleduje tu svoj cilj z veliko trdnostjo. Prej ko slej pa postavljajo branitelji teh vrat vpadu v monarhijo proti vsaki številni premoči trdno voljo, ki navdušuje vsakega bojvnika na jugozapadu, neomajno voljo, da se ne prepusti najbolj obsovanemu med vsemi sovražniki niti koraka dragih domovinskih tal in da se poplača naj-sramotnejše izdajstvo svetovne zgodovine.

Turški glasovi o bojih na soški fronti.

Carigrad, 4. novembra. Turški listi, ki so doslej vedno kazali na nesposobnost Italijanov, da ne bo moglo doseči na avstrijski meji niti najmanjšega uspeha, se pečajo v daljših člankih s polomom velike italijanske ofenzive na soški fronti, katerega velik pomen posebno poudarjajo. »Tanin« piše: Čeprav je ofenziva ob Soči prekašala glede silovitosti in trajanja zadnje francoske ofenzive, niso dosegli Italijani navzlic ogromnim izgubam, ki so razmeroma večje od onih angleško - francoske ofenzive, niti približno polovice francoskega uspeha. Edini zaključek, ki ga moremo narediti iz te tretje ofenzive, je ta, da je avstro - ogrska fronta tako trdna, da je nemogoče, da bi jo Italijani kedaj predri.

Divizijski poveljnik Farra ranjen.

Lugano, 5. novembra. Divizijskega poveljnika generalajntanta Farra je zasačil avstrijski ogenj in ga ranil na levi nogi pod kolonom. Od njegovega štaba so mrtvi trije oficirji ali težko ranjeni. Farra se je odlikoval kot poveljnik 11. bersaljerskega polka v bojih proti Arabcem v Tripolisu.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 5. novembra. Iz vojnoporočevalskega stana:

3. novembra. Sovražnik je poskušal, da bi ustavil z vsemi svojimi ojačenji potom trdovratnega protinapada našo ofenzivo in bi dobil važne od nas zavojevane pozicije. Napadi, izvršeni po večini ponoči in z veliko ljutostjo, so se zlomili ob trdnem odporu naših čet, ne da bi trpel elan naše ofenzive. Take akcije so se izvršile v noči na 2. november in naslednje jutro: na Sextensteinu, pri izviri Rienza, na Mrzlem vrhu v Krnskem odseku, pri Zagori v odseku Plavi, ob pobočju hriba Sv. Mihaela na Kraški planoti. Povsodi je bil sovražnik z velikimi izgubami odbit.

Naša ofenziva nam je prinesla včeraj nekaj novih sadov. V Zagori smo hoteli zasesti gorenje hiše v vasi in smo vjeli 72 mož. Na višinah zapadno Gorice se je vršil trdovraten boj v bližini vasi Oslavje. V naših rokah je ostalo 317 vjetnikov, med njimi štiri oficirji, orožja in municije v doslej še ne določeni množini. Na Kraški planoti se je posrečilo naši pehoti z učinkovito artiljerijsko podporo, po ljutem boju, zavojevati zopet nekaj številnih strelskih jarkov, ki so razpeli v vse smeri visoke planote. Okoli 20 vjetnikov, 2 strojni puški in mnogo vojnega materiala je prišlo v naše roke. Kljub neugodnim atmosferskim razmeram smo vendar nadaljevali z našimi letalskimi napadi. Naši letalci, ki so srečno izbegli strelom iz številnih obrambnih topov sovražnika, so bombardirali z uspehom taborišča, strelske jarke in kolodvore.

Vedno neresnična Čadomova poročila.

Dunaj, 5. novembra. (Kor. urad.) Iz vojnoporočevalskega stana: Uradno poročilo italijanskega vrhovnega vodstva z dne 2. novembra trdi, da je bila na podgorski višini zapadno Gorice predrt četrti jako močna črta jarkov. Nasproti temu se konstatira, da se je Italijanom — kakor je sicer znano iz naših poročil — pri ponovnih napadih z masami na podgorsko višino res parkrat posrečilo, da so vdrli v male kose jarkov naše prve pozicije, ali so bili vselej kar najhitreje vrženi iz njih ven. Čez prvo vrsto še ni prišel noben Italijan, razven vojnih vjetnikov.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

V Kataniji so zborovali trgovci s sočivjem in sadjem. Sprejeli so resolucijo, ki jo predložijo vladi in v kateri tožijo, koliko trpijo vsled sedanjih razmer, in razlagajo, da edini naravni trg za nje sta Nemčija in Avstrija, ruskega trga ne morejo dobiti zase, Francija in Anglija pa kupujeta sočivje v Španiji, torej v nevtralnih državah, od zaveznikov ta gospodarska panoga nima kaj pričakovati.

Italija proti londonski konvenciji. Preko Lugana poročajo, da je do zanesljivih poročil italijanski mi-

nistrski svet odklonil zahtevo, da naj Italija pristopi k londonski konvenciji, ki določa, da nobena država četverozeve ne sme skleniti separatnega miru.

Italijanski parlament.

Berolin, 5. novembra. »Berliner Tageblatt« poroča iz Lugana: Sklicanje italijanskega parlamenta je pričakovati po poročilih iz Rima, na dan 1. decembra.

Socijalisti in Salandrov kabinet.

Lugano, 4. novembra. »Avanti« žigosa boj, ki ga je pričelo nacionalistično časopisje, ki ne zastopa interesov Italije, marveč celo inozemstva. Ne da se matematično konstatirati, kako misli prebivalstvo, pravi list, ali pretirano je, kar trdi nacionalistično časopisje, da prebivalstvo sto-

ji na strani vlade. Sicer pa se listom »Secolo«, »Messaggero« in »Idea Nazionale« ni bati nikakega socialističnega komplota, kajti na Montecitorio ni takih ljudi brez glave, ki bi špekulirali na Salandrovo dedščino. Socijalisti ne nameravajo z vzročitvijo krize pomagati iz zagate gospodoma Salandri in Sonnini, ju spraviti na varno in odtegniti odgovornosti. Kabinet Salandra naj le izvaja svoj program do konca in naj se pokrije s celim gozdom lovorja, ki ga je nasadila s svojo politiko.

Poslanec Faustini je priglasi vprašanje, ali ne misli vlada v odgovor na zračno bombardiranje Benetk polastiti se palače Venezia in drugih avstrijskih palač in posestev v Italiji. »Tribuna« podpira ta predlog in upa, da bodo soglašali z njim tudi drugi poslanci.

Vojna z Rusijo.

BOJI OB STRIPI IN OB STIRU.

Dunaj, 5. novembra. (Kor. ur.) Uradno razglasaajo:

Rusko bojišče.

Boji za Siemkovce so trajali tudi včeraj ves dan. Končali so se s popolnim pregnanjem Rusov iz kraja in zapadnega brega Stripe. Zopet je pustil sovražnik 2000 vjetnikov v naših rokah. Sedmograška hlevska divizija, ki je stala štiri dni in štiri noči nepretrgoma v boju, se je odlično udeležila zopetnega zasedanja vseh naših pozicij. Severno od Komarova ob dolanem Stiru smo vzeli nekaj ruskih jarkov. Zapadno od Rafalovke je predrl sovražnik v naše pozicije. Protinapad ga je vrgel nazaj. Boji še niso končani. Sicer na severo - vzhodu, na številnih delih fronte, močnejše delovanje ruske artiljerije.

Namesnik načelnika generalnega štaba pl. Hoff er fml.

BOJI PRI GATENIH, PRI ČARTORIJSKU IN V SIEMKOVCIH.

Berolin, 5. novembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, dne 5. novembra.

Vzhodno bojišče.

Armada skupina generalafeldmaršala von Hindenburga.

Brez ozira na prav izredno velike izgube, so nadaljevali Rusi svoje brezuspešne napade med jezeroma Sveten in Ilsen ter pri Gatenih. Pri Gatenih so se zopet razbili štiri močni napadi pred našo pozicijo.

Armada skupina generala feldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Nič pomembnega se ni pripetilo.

Armada skupina generala von Linsingna.

Severo - zapadno od Čartorijska smo vrgli Ruse po kratkem sunku preko Kosciuhovno na Volček v njihove pozicije. Vzhodno od Budke naš napad napreduje. Odbili smo več ruskih protinapadov severno od Komarova. Pri četah generala grofa von Bothmerja je imel naš napad na Ruse, ki drže še del Siemkovcev, uspeh. Zopet smo vjeli nad 2000 Rusov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Boji v Besarabiji.

Iz Črnovic poročajo: Rusi uporabljajo tako na besarabski mejni fronti kakor na drugih delih fronte v vzhodni Galiciji plinove bombe francoskega izvora, ki jih uporabljajo vedno pred naskoki. Včeraj zjutraj so izvršili Rusi velik naskok na nekem odseku besarabske fronte, vrgli mnogo plinovih bomb in min ter se poskušili nato približati našim pozicijam. Njihov napad pa smo lahko zavrnili in Rusi so se morali umakniti ter pustiti na bojišču številne mrtve.

Lvov se ne izpraznjuje.

Dunaj, 5. novembra. Iz vojnega tiskovnega stana poročajo: Casopis »La Suisse« prijavlja iz Bukarešte sledečo datirano brzojavko: »Lvov zopet izpraznjuje. Arhivi in banke so prenešene. Pričakuje se napad Ivanova.« — Te trditve so popolne izmišljotine tega lista ali njegovega dopisnika in od prve do zadnje besede neresnične, ter se morajo zdeti vsakemu smešne, kdor pozna položaj.

Poročilo ruskega generalnega štaba.

2. november. Dne 31. oktobra pričeti boji pri vasi Komarno (7 km zapadno od Sloka) traja brez omejenega uspeha. Iščasno pri Komarnu izvršeni sovražni napad zapad-

mu, nevarnemu rivalu orožje in municijo, ki jih potrebuje Japonska sama. Te proklamacije so našli tudi v vojašnicah in municijskih tovarnah.

ZAPADNO BOJIŠČE.

BOJI PRI LE MESSNILU. — PRETIRAVANJA FML. FRENCHA.

Berolin, 5. novembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, dne 5. novembra.

Zapadno bojišče.

Od Francozov se zasedeni majhni kos jarka, vzhodno od Le Messnila (primerjaj poročilo z dne 26. oktobra), smo danes ponoči očistili. Protinapade proti jarku, severno od Masigesa, ki smo ga v naskoku zavzeli, smo krvavo odbili. Na vzhodnem robu jarka se vrši še boj z ročnimi granatami. Število vjetih se je zvišalo na 3 častnike in 90 mož; vplenili smo 8 strojnih pušk in 12 malih metalcev min.

Angleški vrhovni poveljnik feldmaršal French je trdil v uradni brzojavki: Iz seznamov izgub sedem nemških bataljonov, ki so se udeležili bojev pri Loosu, izhaja, da znašajo njih izgube kakih 80%. — Ta navedba je popolnoma izmišljena.

Vrhovno armadno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

3. novembra, 11. dopoldne. Ob Sommi pri Frisu smo v pravem trenutku s protiminami razdeljali sovražna minka dela. Bolj proti jugu v odseku Beuvraignes artiljerijski boj in boj s pripravami v strelskih jarkih, ki je bil posebno ljut. V Champagni je poskusil dospeti nemški napad, uveden z običajnim bombardementom, z granatami z dušičnim plinom, do naših pozicij južno od Chausson farma (odsek Massiges). Sovražnik je mogel vdreti le v nekatere dele naših nasprednjih strelskih jarkov na višini 199. Sicer smo ga povsod vrgli nazaj ter mu prizadejali občutne izgube. V Vogezih je izvršila naša artiljerija uspešne koncentracije ognja proti sovražnim strelskim jarkom v pokrajini Violu.

Belgijsko poročilo.

Sovražna artiljerija je danes nekoliko delovala. Obstreljevala je Furnes, Wulpen, Pervyse, Ronsdamme, Oostkerke in Noordshoote. Naša artiljerija je odgovarjala ter razdeljala sovražna dela na več točkah pred fronto.

Angleški generalni štab.

London, 5. novembra. Na nekem predavanju je rekel lord Haldane, da šteje generalni štab feldmaršala Frencha 25 oficirjev. Velik nedostatek je, da ima angleška armada šele 10 in ne že 50 let svoj generalni štab. Če bi imela trikrat ali petkrat toliko izobraženih generalnoštabnikov, bi bilo lahko, premagati težave, ker bi bile rezerve vedno pravočasno na svojem mestu.

Angleški častniki.

Preko Ženeve: Hervé očita v nekem članku Kitchenerju, da so angleški častniki skrajno sumarično izvežbani. Hrabri so in vztrajni v pozicijski vojni, ne znajo pa manevrirati pri napadu. Na Balkan mora Joffre poslati 150.000 mož najboljših čet, sicer je Carigrad izgubljen.

Pobegli poveljnik angleškega podmorskega čolna.

Kodani, 4. novembra. (Kor. ur.) Eden tu interniranih častnikov angleškega podmorskega čolna »E 13« je dobil od pobelega poveljnika podmorskega čolna danes dopoldne iz Londona brzojavno obvestilo, da je zdrav dospel tja.

Nedelavnost angleškega brodovja.

Iz Ženeve: Francoski kontreadmiral Degouty zahteva v »Petit Journalu« s strani Anglije večjo energijo na morju. Ker je Rusiji balkanska stran zaprta, mora Anglija s silo odpreti Vzhodno morje. Za to ima svoje veliko brodovje.

Angleške zračne križarke.

»Le Journal« izve iz Londona, da so pričeli tam graditi štiri Zeppeline in velikanske dvokrovnike. Ti bodo imeli hitrost do 250 kilometrov na uro ter se bodo lahko dvignili v 6 minutah do 2700 m visoko.

Blokada Nemčije.

»Vossische Ztg.«: V debati angleške zbornice o Asquithovem govoru je napadal lord Beresford Greya, češ da napravila blokada Nemčije iluzorno, ker popušča napram nevtralnimi državam ter oskrbuje na ta način Nemčijo z oljem, bombazem in premogom.

Govorice o miru.

Madrid, 4. novembra. (Kor. ur.) Nemško poslanstvo formalno de-

mentira govorce, češ, da namerava knez Bülow z Madridom in Washingtonom presojati mogoče podlage miru.

Boj za Carigrad.

Prodiranje Angležev proti Bagdadu.

»Kölnische Zeitung« poroča: Dočim se Turčija na raznih bojiščih ne samo drži, marveč celo zmaga, kakor n. pr. ob Dardanelah, se razvija na dolnjem toku Evrata in Tigrisa vojaški položaj, ki bo zahteval v kratkem, da se pošljejo tja večje čete. Angleži hočejo tu žeti laviorike ter so poslali tja precej številne čete. Turki se bore skupaj s plemeni, ta pa so nezanesljivi in so se dala pokupiti z angleškim denarjem. To je oslabilo turške čete. Tudi so se držali Angleži na cesti iz Basre preko Amare ob Tigrisu navzgor, tam so jih uspešno podpirale njih topničarke. Tudi v Evratu imajo topničarke in kanal med Kairhom in Kut el Maro so lahko obvladali. Tako je prišlo, da je dospel sovražnik v bližino mesta Bagdad. V tem trenutku se še ne da presoditi, ali se bo Angležem res posrečilo, Bagdad zasesti, ali pa bo prišla turška pomoč, ki je že na poti, še pravočasno.

Vprašanja glede Dardanel.

Iz Amsterdam: Lord Beresford je stavil v zbornici vladi ta - le vprašanja, na katera ni dobil odgovora: Ali ve vlada:

1. da naše dardanelske čete nikakor ne morejo delj prodirati?
2. da bodo te čete tekom zime najbrže prišle popolnoma iz vsake zveze vsled bolezni, saj izgubljamo že sedaj vsled bolezni vsak dan po 1000 mož?
3. da je samo pomanjkanje municije pri sovražniku, storilo, da se je armada držala do sedaj?
4. da najbrže ne bomo mogli preprečiti transportov skozi Bolgarsko v Turčijo?
5. da ne moremo nikdar upati, da dosežemo Carigrad?
6. da je v tem letnem času zveza z bregom pogosto pretrgana?

Če doseže Nemčija Carigrad, je nadaljeval Beresford, ima odprto vso Azijo. Stvari so črne na vse strani.

Rusija in Afganistan.

Iz Stockholma poročajo: Petrogradski krogi zatrjujejo, da je ruski poslovodja pri afganistanskem emiru zapustil Kabul.

Oboroževanje Amerike.

Novi Jork, 5. novembra. Reuter javlja: Prezident Wilson je rekel v svojem govoru, ki ga je imel v sredo, da je naloga Amerike mirovnega značaja. Misli pa mora tudi na to, da si zagotovi svojo pravico do nemotenega in neodvisnega trgovanja in bi znala odbiti napade. Zato mora imeti dovolj obrambnih sredstev. Dasi smatrajo Združene države morarico za poglavito obrambno sredstvo, je vendar važno, da se pripravijo tudi vsa druga sredstva. Edini namen, pomnožiti armade in mornarice je, zagotoviti varnost Združenih držav. Prezident je končal: Naj so imele Združene države kakoršnekolik agresivne namene in cilje častihlepnosti, bili so samo posledica naše neprevdarne mladosti kot narod. Trdno sem prepričan, da se ne bomo nikdar z vojevanjem polastili kakega kosa zemlje.

Orožje iz Amerike.

»Lokalanzeiger« poroča iz Kristianije: Ameriški izvoz vojnega materiala v Anglijo, na Francosko in v Rusijo je dosegel septembra 1635 milijonov dolarjev, t. j. za 60 milijonov več kakor septembra lanskega leta.

Nova faza svetovne vojne.

Nova faza svetovne vojne.

»Kölnische Zeitung« poroča po »Courant« o razmotiranih norveškega kapitana Worregarda, vojnega poročevalca v rusko - japonski vojni, ki presoja sedanjo veliko dramo na Balkanu z višjega vidika. Vsled prodiranja centralnih držav na Balkanu, je vojna sedaj v pravem pomenu besede svetovna vojna. Države so razprostrle meje vojnega ozemlja daleč čez Evropo. Cilj vojne je, uničenje angleške svetovne države. Nemci stoje na Napoleonovem stališču, ki je videl glavno središče angleške sile v Egiptu. Če se posreči centralnim državam, polastiti se Sueškega prekopa, je prerezana življenjska žila angleške svetovne sile. Kako resno presoja četverozeve položaj, kako obupno mu stoji nasproti, dokazujejo nesoglasja, ki se pojavljajo pri vladah Francoske, Anglije in Italije. Medtem ko se četverozeve razgovarja in ne pride niti do polovičarskih dejanj, delujejo centralni države.

Vesti iz primorskih dežel.

Na dan vseh mrtvih hiti v Gorici vse, kar more na pokopališče. Takšno drvenje in vrvenje je po Pokopališčni cesti; letos drvi jo v vrvi po te ulici granate in šrapneli; zato meščani niso smeli na domovane svojih dragih pokojnih.

Solskih otrok je v Gorici OKOLU 1300. Tako se sodi. Mogoče se otvorijo šole. Slovenska naj se otvori v mestu, saj je dosti prostora, umevno, da na periferijo mesta, kakor doslej, noben Slovenec ne bo pošiljal svojega otroka; jih ne pošiljajo v normalnih časih, toliko manj sedaj v vojnih časih. Oblasti naj ukrenejo vse potrebno.

Županstvu Mavhinje na spodnjem Krasu je preskrbel sežanski okrajni glavar dr. Wiček 1000 kron podpore v lajšanje bede v občini. Vsota se porabi za brezplačno oddajo živih družinam, ki so najbolj potrebne. Ljudstvo je hvaležno za podporo.

Banjšice. Zadnje čase je bilo v poročilih italijanskega generalnega štaba tudi ime Banjšice. Občina Banjšice se nahaja v gorovju severovzhodno Gorice, spada še pod okrajno glavarstvo goriško, cerkveno spada pod kanalsko dekanijo. To je visoka planota nad Kanalom, stratično važna točka na levem bregu Soče. Boji Italijanov pri Plavah in pri Sv. Luciji veljajo tudi banjški planoti. Banjšice so oddaljene od Gorice 25 km. Prebivalstva je okoli 900, kmetovalci in malo obrti.

Otvoritev otroškega vrtca za begunske otroke v Vagni pri Lipnici. Dne 3. t. m. so otvorili v Vagni pri Lipnici, kjer se nahaja na tisoče beguncev iz Primorja, v navzočnosti goriškega deželnega glavarja dr. Faiduttija otroški vrtec, ob kateri priliki se je obdarovalo 4000 otrok z razno zimsko obleko. Nadzorstvo nad otroškim vrtcem ima profesor Pellis iz Gorice.

Otroci Ciril - Metodovih šol v Trstu priredijo v nedeljo, 7. novembra javno prireditev v dvorani Narodnega doma na korist ženske podružnice družbe sv. C. in M. v Trstu, ki skrbi že leto za letom za gorko obleko za ubožnejše otroke. Na dnevnem redu so deklaracije in petje. Deklamirali bodo tudi sedanjim časom primerno Gregorčičevo »Soča«.

Umrl je pri Sv. Ivanu v Trstu g. Karol Živic, star komaj 26 let.

Pogreša se Franc Rejc iz Grahovega hišna št. 108 na Primorskem, ki je služil pri c. in kr. pešpolku št. 95., 8. stotnija, vojna pošta št. 80. Zanje njegovo poročilo je došlo na 25. marca t. l. iz Karpatov. Komur je kaj znano o zgoraj imenovanem se vlijudno prosi, da to sporoči na naslov Ivan Rejc, Hudajžna št. 16, Primorsko. Stroški se povrnejo.

Mišoj Angela iz Podsobotina pri Gorici št. 165. naj se takoj oglasi pri Posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani ali pa na okrajni sodniji v Ljubljani, oddelek II., soba 52., kjer jo čaka sklep c. kr. okrajne sodnije v Gorici, s kojim se jo proglasa polnoletno v svrhu poroke z Jožefom Planinšček iz St. Ferjana pri Gorici št. 183.

Kobaridci! Vsi begunci iz Kobarida in okolice naj naznanijo svoje naslove podpisane. Obenem naj vprašajo še za pogrešane ude družine. (V ta namen je pristaviti znamko 30 vin. za odgovor.) Enako se prosi novice in naslovi od vojakov. Na ta način bo vsak izvedel o svojih! — Ivan Gabršček, učitelj, Dolina pri Trstu.

Vaso Petričič

V starosti 79 let je včeraj umrl gospod Vaso Petričič, čigar ime je zapisano z zlatimi črkami v zgodovini ljubljanskega mesta.

V mladih letih je prišel pokojnik v Ljubljano in je tu ustanovil trgovino, ki spada med največje in najbolj ugledne na Kranjskem ter je prica izredne marljivosti in vstrajnosti pokojnika.

Mnogo let je igral gospod Vaso Petričič tudi odlično vlogo v javnem življenju. Med možmi, ki so vstvarili v ljubljanskem občinskem svetu narodno večino, je bil tudi gospod Vaso Petričič. Bil je dolgo let član občinskega sveta in dolgo časa tudi podžupan. Posvečeval je vsem občinskim zadevam največjo skrb in zlasti uspešno sodeloval pri ustanovitvi mestne hranilnice ljubljanske, kateri je bil dolgo let neumorno in požrtvovalno delaven predsednik ter ima največje zasluge na tem, da se je mestna hranilnica v

kratkih letih tako znamenito razvila. To delo mu je omogočalo njegovo temeljito narodnogospodarsko znanje, ki ga je vsposobil, da je celo o tako velikem in težkem problemu, kakor je bila uredba avstrijske valute, priobčil v „Slov. Narodu“ nekaj člankov, za katere se je zanimal sam finančni minister Plener.

Vestno in uspešno je gospod Vaso Petričič deloval tudi kot član trgovske in obrtniške zbornice, kateri je bil od l. 1889. do 1890. tudi predsednik. Nešteto let in prav do zadnjega je bil pokojnik tudi cenzor avstro - ogrske banke.

Za njegove zasluge za ljubljansko občino je mestni svet izvolil pokojnika za častnega meščana, cesar pa mu je že pred leti podelil viteški križec Franc Jožefovega reda.

V tiho in srečno rodbinsko življenje pokojnika je posegla smrt že pred leti. Edini sin je pokojniku že pred leti umrl in te izgube ni mogel oče nikdar preboleti in nikdar pozabiti. Ostala pa mu je hči, soproga odvetnika gosp. dr. Suerja, in mu bila tolažnica in skrbnica, posebno odkar mu je pred poltretjim letom umrla tudi soproga.

Svojo trgovino je pokojnik oddal pred nekaj leti svojemu dolgoletnemu poslovodji gosp. Ivanu Samcu in je od tedaj živel v rodbinskem krogu svoje hčere.

Z Vaso Petričičem leže pod zemljo odlični trgovec, mož neumornega dela, in odlični rodoljub, kateremu ostane časten spomin. V znak žalovanja je na palači trgovske zbornice in na mestni hiši razobešena črna zastava.

Dnevne vesti.

— **Odlikovani slovenski oficirji.** Signum laudis so dobili: Stotnik 27. domobranskega pešpolka Ivan Rojnik in rezervni poročnik 13. havbičnega polka Jakob Znidarič; nadporočnik 79. pešpolka Josip Čada, rezervni nadporočnik 27. topničarskega polka dr. G. Pompe in nadporočnik 13. gorskega artiljerijskega polka Teodor Gomilšek. — Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje sta dobila stotnik-računovodja 7. artiljerijske divizije Nikolaj Vorko in rezervni poročnik 5. domobranskega pešpolka dr. Nikolaj Glavič. — Zlati zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil črnovojniški poročnik-računovodja pri 2. polku prostovoljnih strelcev Matija Jelovčan. — Vojaški zaslužni križec 3. razreda z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik 37. domobranskega pešpolka Franc Rabič. — Železni križ 2. razreda je dobil asistentni zdravnik dr. Nikolaj Bartolc.

— **Odlikovani slovenski vojaki.** Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil ognjičar 1. trdnjavskega topničarskega bataljona Henrik Kapun; stražmojster pri 13. kornem poveljstvu Luka Petrič, računski podčastnik pri 20. lovskem bataljonu Anton Silič, orožniška stražmojstra 9. dež. zapovedništva Vinko Eržen in Miha Zdovc; stražmojster 2. deželnega orožniškega zapovedništva Leopold Materna. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. razreda so dobili: stražmojstra 12. deželnega orožniškega zapovedništva Franc Tomše, Alojzij Toni in Franc Zadnikar ter stražmojster 13. deželnega orožniškega zapovedništva Konstantin Prepelica; korporala 17. pešpolka Alojzij Brulc, Franc Kovač ter infanteristi istega polka: Evstahij Benedikt, Josip Berlot, Franc Dernovšek, Josip Doblekar, Anton Stramcar in Anton Zeljan; dalje narednik Josip Pirjevec, četovodja Mat. Tomšič, korporal Franc Bartoša ter infanterist Ivan Kranjc, vsi 97. pešpolka; končno višji ognjičar 37. topničarskega polka Josip Grilc. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda so dobili: rezervni praporščak Stefan Radoha, rezervni kadet Oskar Madrič, enoletni prostovoljec korpal Engelbert Skoričič ter infanterist Viktor Majaron, vsi 4. domobranskega pešpolka; četovodje: Ivan Perko, Jernej Zupančič, Jakob Zavbi, Anton Zagar in Karol Kogoj, poddesetnik: Alojzij Kartin in Franc Koutar, infanteristi: Franc Bregrant, Alojzij Peklar, Anton Manut, Anton Pavlič (padel), Franc Kumčič, Franc Šporn in Simon Černe, vsi 27. domobranskega pešpolka; četovodji: Franc Firbas in Leopold Kišovar ter poddesetnik Jakob Aldrijan, vsi 26. domobranskega pešpolka; korporal 4. domobranskega pešpolka Anton Brunšek; četovodja Ivan Zebadin ter infanterista: Tomaž Medved in Oskar Pesek, vsi 153. črnovojniškega bataljona; rezervni praporščak Anton Ferlič,

naredniki: Stanko Krek, Anton Ahačič in Karel Blažke, četovodja Franc Seligo in korporal Dominik Trošt, vsi 30. črnovojniškega bataljona; orožniški stražmojster Franc Ladinek in korporal Vinko Matelič pri 152. črnovojniškem bataljonu; četovodja 26. domobranskega pešpolka Franc Zagar; korporala Anton Jesenko in Jakob Gašnik ter infanterist Ivan Okič, vsi pri 4. domobranskem pešpolku; Anton Mavrin, Ivan Medved, Josip Pikel, Alojzij Poževalnik, Franc Ratej, Rudolf Ropotar, Franc Rozman, Ivan Simonišek, Oton Trabas in Franc Moškon ter oficirski sluga Ferdinand Bratun, vsi 87. pešpolka; stražmojstri 13. deželnega orožniškega zapovedništva: Franc Rojek, Nikolaj Furlan, Valentin Koren in Benedikt Pokoj; infanterist 87. pešpolka Ivan Zagožen; narednika: Josip Bertole in Alojzij Govejšek, četovodja Martin Kostanjevec, korporali: Anton Ramšak, Jurij Turk in Josip Zeleznikar; infanteristi: Albreht Babič, Ivan Drejnjk, Rudolf Javornik, Ivan Kosec, Alojzij Kovač, Franc Krajnc, štabni narednik 27. črnovojniškega polka Ferdinand Lužar, četovodja Tomaž Lakota, korporala: Alojzij Kump in Rudolf Novak, poddesetnik Blaž Kapuš, Mat. Kosmatin in Jurij Vister, infanteristi: Jakob Laskovic, Ivan Pečnik, Ivan Pokorn, Alojzij Polajnar, Franc Zabljak, Franc Zima ter oficirski sluga Anton Katern, vsi 17. pešpolka; rezervna kadeta: Ivan Snidarič in Anton Turk ter poddesetnik Ivan Tavčar, vsi 97. pešpolka. — Bronasto hrabrostno svetinjo sta dobila: poddesetnik Anton Zupančič in saper Franc Lončarič, oba 4. saperskega bataljona; dalje četovodja Lovro Požgajec in korporal I. Polđugač 13. gorskega brigadnega poveljstva, četovodja Ivan Cizelj pri preskrbovalnem skladišču v Gorici; korporal Ivan Lesjak, vodja patrulje Jakob Petrovič, dragonci: Jernej Glavič, Matija Jaklič, Ivan Logar, Ivan Rakota, Roman Rigolnik, Avgust Robida, Ivan Tratnik, Anton Zupan in Anton Zupančič, 5. dragonskega polka; četovodja Ivan Suneč, korporali: Franc Klopčič, Franc Repinc in Franc Samiec, poddesetnika Ivan Beguš in Ivan Sušteršič, infanteristi: Franc Cedilnik, Josip Češarek, Andrej Eržen, Franc Furlan, Jakob Jerman, Rudolf Ivančič, Josip Lobe, Franc Miklič, Franc Novinec, Josip Smerekar, Ignacij Svetlin, Franc Teklavc, Anton Tome ter črnovojniški četovodja 3. pionirskega bataljona Simon Štrucelj.

— **Zlata poroka.** Nekdanji ljubljanski župan, čigar mnogoletno in velezaslužno delovanje na čelu mestne uprave, v deželnem odboru, pri raznih važnih narodnih društvih in sploh v slovenskem narodnem življenju, je v hvaležnem spominu vsej slovenski javnosti, gospod Peter vitez Grasselli, je danes v najožjem rodbinskem krogu praznoval petdesetletnico svoje poroke s svojo blago, v vseh krogih visoko spoštovano soprogo, gospo Marijo rojeno Krisper, ki je znala svojemu soprogu ustvariti srečen in priazen dom in ga mu je ohranila že celih petdeset let. Čestitamo bivšemu županu, gospodu vitez Grasselliju in njegovi soprogi na tej petdesetletnici in z nami vred jima želi vsa javnost, da bi jima bilo usojenih še mnogo srečnih let.

— **Tretje 5/2% avstrijsko vojno posojilo.** »Mestna hranilnica ljubljanska« podpiše v smislu odborovega sklepa z dne 5. novembra za svoj račun 3.000.000 tretjega 5/2% avstrijskega vojnega posojila. I. in II. vojnega posojila je podpisala za svoj račun 1.300.000 kron; skupaj torej 4.300.000 kron. Hranilnični vlagatelji so podpisali prvega in drugega avstrijskega vojnega posojila 900.000 kron; III. pa do sedaj 800.000 kron. Uslužbenci »Mestne hranilnice« so podpisali III. vojnega posojila 5000 kron, razen tega pa pisarnični ravnatelj Ivan Hrst se 1000 kron, prej pa tudi že 1000 kron. Skupaj torej nad 6 milijonov kron.

— **Tretjega vojnega posojila so podpisali pri »Kmetijski posojilnici ljubljanske okolice v Ljubljani«,** ki je sama subskribirala 400.000 kron, med drugimi: gosp. dr. Danilo Majaron, odvetnik in predsednik odvetniške zbornice v Ljubljani, 10.000 K; gosp. Feliks Stare, veleposesnik na Kolovcu, 10.000 kron; gosp. dr. Pavel Skaberne, c. kr. nadporočnik, sedaj v Ljubljani, Marjin dom, 200 K; gospodična Minka Skaberne, c. kr. vadnična učiteljica v Ljubljani, 100 kron (II. vojnega posojila istotako 100 K).

— **Pri ljubljanski kreditni banki so subskribirali III. vojno posojilo še sledeče stranke:** Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice, tu, K 400.000 (II. voj. pos. K 50.000, I. voj. pos. K 80.000) skupaj torej K 530.000. J. Knez, predsednik Kmetiske posojilnice ljubljanske okolice tu, K 20.000, (II. voj. pos. K 10.000, I. vojno pos. K 5000) skupaj torej K 35.000. Dr. Janko Krnsnik, ravnatelj Kmetiske posojilnice ljubljanske okolice, tu, K 5000, Avgust Peruzzi, tajnik Kmetiske posojilnice ljubljanske okolice, tu, K 3000, Rudolf Medic, uradnik Kmetiske posojilnice ljublj. okolice, tu, K 1000, Milan Kenda, uradnik Kmetiske posojilnice ljublj. okolice, tu, K 1000, nadalje: Stefan Marušič, posestnik v Lokviah pri Gorici, K 25.000, Centralna posojilnica v Gorici, K 1000, J. Kopač, trgovec, Gorica, K 1000, Anton Marušič, posestnik v Lokviah pri Gorici, K 1000.

— **Na tretje vojno posojilo so pri ljubljanski podružnici c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda med drugimi podpisali:** 50.000 K pivovarna — akc. družba — Union, Ljubljana-Siška, 20.000 K gospa Amalija Huber, Jesenice, 10.000 K gospa Margareta Klein, Jesenice, 5000 K Franc Miklitsch, Ljubljana, 5000 K gospa Gertruda Leipnik, sočasno Ljubljana, Hotel Union, 5000 K Terezija Sušteršič, Ljubljana, Stari trg 2, 9000 K gospodična Marija Luckmann, Ljubljana, 3600 K Janko Popović, Ljubljana (na vsa tri vojna pos. K 5000), 2000 K gospodična Terezija Suštaršič, Ljubljana, 1000 K gospodična Ilza pl. Valenta, Ljubljana, Franciška. ulica 10, 500 K Kranjski avtomobil. klub, Ljubljana, 500 K župnik P. Hauptman, Dobrova, 500 K, Walter Bürger, realec, Ljubljana, 500 K, Zofija Bürger, učenka ljud. šole, Ljubljana, 200 K, ga. Adela Schneider, Ljubljana, Dunajska cesta, 5000 K, M. H., Ljubljana, 100 K, ga. Erna Goldstein, Ljubljana, 5000 K, Josip Lorenzi, Ljubljana, Dunajska c. (na vsa 3 voj. posoj. 10.000 K) 1000 K. Ivan Pirc, Dravlje 99, 300 K. Moric Hermann, Ljubljana, Gradišče 2, 100 K, Viktor Meliwa, Ljubljana, Tržaška c. 27, 2000 K, trvdka Ciuha & Jesih, Ljubljana, 200 K, Herta Herzmannsky, Ljubljana, Prešernova ulica.

— **Podpisi III. vojnega posojila na drugi državni gimnaziji.** Učenci druge državne gimnazije v Ljubljani so III. vojnega posojila podpisali 2300 K, proforski zbor 14.900 K, »Podporno društvo« 1000 K, skupaj 18.200 kron. Razentega so na prigovarjanje učencev njih rodbine podpisale 23.600 kron. V okviru druge državne gimnazije se je torej III. vojnega posojila podpisalo v skupni vsoti 41.800 kron. Med navedenimi podpisali učencev in profesorjev se je potom zbirka med učenci 400 kron, potom zbirka med profesorji in potom odstopitve enega odstotka mesečnih plač 600 K, skupaj 1000 K, podpisalo na korist »Podporna društva«.

— **Za tretje vojno posojilo se je iz premoženja varovancev in oskrbovancev c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani doslej podpisal znesek 432.250 K in se podpisovanje še nadaljuje.** Podpisali so: Jacobi Lucijan 1000 kron; Kristina Kos 800 kron; Ana Sarabon 200 kron; Jermol dedič 200 K; Anton Turk 700 kron; Henrik Galle 6000 K; Ema Petritz-Kranz 20.400 K; Walter Hermann, Hilda in Markward Eger 4000 kron; Viktorija in Melanija Luckmann 10.000 K; Elfrida Luckmann 1150 K; Jožef Fojkar 500 K; Viktorija Rivič 500 K; Trampuš, otroci 400 K; Novotny, otroci 3000 K; Ana Turšič 800 K; Natalija Dolničar 2000 kron; Ana Grapar 500 kron; Mastek, otroci 10.000 kron; Dušan Zidar 200 K; Legat, otroci 800 K; Pavel Kreuzer 200 K; Franc Mar 200 K; Vrhovec, otroci 400 K; Franc Cigler 200 K; Anton Ahlin 200 K; Leopoldina Ambroz 2100 K; Janez Smole 1200 kron; Matevž Centa 1000 K; Alojzij Likovič 300 K; Cecilija Koderman 2400 K; Anton Avšič 1000 K; Franc Zupančič 1000 K; Matija Dolničar 200 K; Janez Burgar 100 K; Franc Jereb 4300 K; Marija Trontelj 200 K; Franc Duša 200 K; Jakob Škerjanec 800 K; Ignacij Presetnik 500 K; Jelica in Viktor Bretl 4000 K; Stanislav in Maks Leben 1000 K; Apolonija Stimec 1000 K; Elvira in Anton Kraiz 2000 K; Pavla in Fran Stropnik 400 K; Muck, otroci 2500 kron; Marija Bergant 500 K; Cecilija Čibašek 200 K; Angela Pavlič 400 K; Rajmund Udy 700 K; Marija Pavšek 100 K; Marija Fettič-Frankheim 1000 K; Jožefa Kosanc 400 K; Andrej Novinc 500 K; Franc Garbajs 300 K; Franc Wertl 1000 K; Strukelj, otroci 200 K; Melzer Eleonora 43.400 K; Anton Pavel Melzer 70.000 K; Vladimir in Milan vit. Strigl 9000 K; Franchetti, otroci 1500 K; Pance, otroci 1200 K; »Slovenska Matica« 90.000 K; Ahlin, otroci 200 K; Lucija Kušar 100 K; Anton Zajc 200 K; Baudek, otroci 4000 K; Franc Anžič 500 K; Matija

Lenarčič 200 K; Karla Kleč 200 K; Marija Godec 700 K; Marija Možek 2100 K; Ivana Novak 500 K; Lovrenc Slana 1000 K; Antonija Doberlet 6500 K; Ivana Lenasi 1000 kron; Marija Hafner 1000 K; Ana Klemenc 1000 K; Marija Ana Jeršin 400 kron; Ana in Jožef Lapajne 4000 K; Egiel in Franc Jagodic 200 K; Franciška Mehle 200 K; Kristina Hickel 1800 kron; Jeršin, otroci 300 K; Skrajnc, otroci 200 K; Cvajnar, otroci 3000 kron; Janša, otroci 200 K; Marija Sest 600 K; Anton Rožnik 1000 K; Marija Lipec 100 K; Marija Krašovic 1600 K; Andrej Svigelj 200 K; Marija Muzlovič 200 K; Henrik Zetel 4200 K; Mirko Sušteršič 3300 K; Jernej Gradišek 1700 K; Edvard Rop 1000 K; Slavko Strel 2100 kron; Leopold Košir 2200 K; Betty Mayerhofer 3200 K; Janez Gril 100 K; Ida in Julijana Česen 5200 K; Bergant, otroci 2000 K; Alojzij in Jožefa Jančič 4200 K; Pirnat, otroci 11.200 kron; Anton Perme 600 K; Markiza Gozani 1000 K; Franc Turk 2000 K; Siementhal, otroci 1000 K; Uhlir, otroci 600 K; Henrik in Gabrijela Slapničar 800 K; Marija Kuralt 4300 kron; Albin Klemenc 600 K; Martin Zagar 600 K; Janez Nučič 300 kron; Pavel Svetlin 100 K; Jožefa Gnidica 500 K; Marija Dolinar 500 K; Marija Koselj 200 K; Lovrenc Tehovnik 200 K; Pavla Kaplan 100 K; Franciška Heinz 200 K; Neža Bonač 100 K; Matevž Škoda 200 K; Uršula Zagar 2000 K; Janez Jenko 100 K; Janez Podražaj 300 K; Stalowsky, otroci 11.000 K; Marija Majdič 1000 kron; Franc in Andrej Gregorc 1000 K; Franc in Alojzij Sedej 300 K; Olga Vilhar 16.000 K; Viktor Starbek 100 K; Prištevši za I. in II. vojno posojilo podpisane zneske 368.800 K, se izkaže vsota 801.050 kron.

— **Vojno posojilo.** Mestna občina Idrija je sklenila na seji občinskega odbora, dne 2. t. m. podpisati 50.000 kron III. vojnega posojila.

— **Padel je na srbskem bojišču,** dne 12. oktobra Franc Debevc, posestnik in tesarski mojster v Leskovcu pri Krškem. Bil je jako inteligenten mož. Kdor ga je poznal, ga je spoštoval. Zapustil je mlado vdovo in starega očeta. Slava njegovemu spominu!

— **Ranjen in vjet.** Gospod nadporočnik Henrik Maicen, je bil dne 13. septembra l. l. na severnem bojišču težko ranjen v desno koleno in se nahaja sedaj v bolnišnici v ruskem vjetništvu v Moskvi.

— **Iz Samarkanda na meji Buhare,** oziroma Kitajske, se je oglašil hotelirjev sin, sedaj vojni vjetnik, g. Mirko Tratnik. Dopisnica je datirana 28. avgusta 1915, hodila je torej celih 70 dni. Dopisnica se glasi: »Dragi stričko! Zopet se Vas spominjam z eno dopisnico in vprašam, kaj je vendar, da mi niti en človek ne piše. Leto dni je minulo, pa nisem dobil niti ene dopisnice, pisal sem jih pa že par sto in dvakrat brzojavil domov, pa nisem dobil niti enega odgovora. Hvala Bogu, do sedaj sem še precej zdrav, samo dolgčas in hrepenenje po domu in Tratnikovi kuhinji je nepopisno. Kaj je z g. K., ali je pri vojakih? Ako je doma, izročite mu moje pozdrave. Prosim Vas, pošite mi kaj in recite še doma, naj mi kaj pišejo. Srčne pozdrave pošilja in kliče na svidenje vdani Mirko.« — Prišla sta semkaj somo brzojava in par dopisnic, videti pa je, da ni prejel ne dopisnic, ne poslanega mu denarja.

— **Kdo ve kaj?** Henrik Maicen se k, praporščak v rezervi c. in kr. pešpolka št. 97, 2/IV. marškomp., je bil novembra 1914 v Karpatih vjet in od takrat ni nobenega obvestila o njem, kakor se tudi ne ve, kje je njegov sluga Stefan Skra, rojen v Kalu na Goriškem (Primorje) leta 1885. in je služil v pehotnem polku št. 97., 10. stotnija. — Za pojasnila prosi M. Voltmann, Prešernova ulica št. 50 v Ljubljani.

— **Rdeči križ.** Njega ces. in kr. Visokost prevzvišeni gospod nadvojvoda Franc Salvator podelil je za uspešno delovanje na korist Rdečega križa sledečim gospem, gospodičnam in gospodom: a) bronasto častno kolajno Rdečega križa z vojno dekoracijo: Ljubljana: Stajmar Nada, Zamida Milena, Schiller Frida, Matore Fabijola, Klamert Elizabeta, Stefud Nat., Može Viljemina, Kolar Melanija, Ivanec Petronella, Golčar Sofija, Papež Veronika, Demšar Ivana, Vučkovič Marija, Dolinšek Angela, Malahofsky Antonija, Bock Edita, Friedrich Terezija, Gerstner Marija, Grabner Greta, Clarici Josipina, Poll pl. Klementina, Poll pl. Rosa, Appl Josipina, Smolek Gabrijela, Budna Stanka, Müller Ana, Andreas Marija, Küssl Josipina, Uim Gabrijela, Klevišar Alojzija, Meršol Zora, Klemenčič Marija, Magolič Pavla, Skedelj Josipina, Breznik Marija, Horvat Matilda, Meršol Grilla, Lončar Marija, Lončar Olga, Ga-

bauer Matilda, Drganec Ana. — Ra-dečec: Kacian Barbara, Kolnik Avgusta. — Ilirska Bistrica: Krančič Marija, Kocjančič Marija, Horvat Ivana, Jurca Ivana, Sitar Ivana, Tomšič Gabrijela, Matjašič Roza, Kolar Zorka, Šabec Josipina, Ličan Pavlina, Tomšič Olga, Domladis Mici, Vrh Ivana, Lozak Ivana, Lenassi Justina, Barbo Ivana, Mršnik Ivana. — Kočevje: Schichs Dora, Vajda Tekla, Klostermann Valburga, Rejc Veneranda, Loj Lujiza, Loj Edita, Ranzinger Sofija, Satter Marijeta, Loy Marija, Tomašek Avgusta, Wenusch pl. Emina, Turer pl. Valerija, Matzek Mici, Schwaizer Ana, Jaklitsch Neti, Hofholzer Henrik, Steiger David. — Jesenice: Honig Pija, Ravnik Angela, Plahutar Cila, Čop Terezija, Tillmann Mici. — Litija: Gerlach Elizabeta, Bevk Helena, Steiner Josipina, Schlechan Herta, Sbrizaj Lujiza, Schöppel plem. Edith, Tschach Marija, Margon Matilda, Čatež Medarda, Krevlj Perseveranda, Mahr Hilda, Raab pl. Karla, Schmeditz Marijeta, Pelikan Amalija, Begaj Jozefa, Petrovan pl. Tilda, Schweiger Berta, Barbo Edeltraut grofica, Bamberg Frida, Elsnar Ema, Kulavics Gisela, Luckmann Ivana, Wettach Getta, Schmidinger Marija, Klinar Irmengard, Alešovec Marija. — Novo mesto: Jakše Aleksander, Jakše Josip, Witschl Karolina, Vavpotič Frida, Sekula Marija, Küssl Marija, Turk Marija, Mersek Pavla, Hastnik Marija, Zarnik Minka, Hynek Ilona, Moser Resi, Lendner Helena. — Radovljica: Krasovec Marija, Ravnik Antonija. — Kočevje: Truger Teodora, Hönigmann Stefanija, Elmer Avgusta, Kropf Jos., Rupnik Karitas. — b) Srebrno častno kolajno za vojno dekoracijo gospodu dekanu v Smartnem pri Litiji Matevžu Rihar in prednici v Kočevju m. Alojziji Rotschdel.

— Rdeči križ. Trboveljska premogarska družba podarila je Rdečemu križu za Kranjsko v Ljubljani 1 vagon kočevskega premoga. — Za to izdatno darilo se družbi izreka najpriskrnejša zahvala.

— Darila. Gospa Ana Schneditz, vdova dvornega svetnika, je darovala mesto večjega okrasa grobov na vernih duš dan Rdečemu križu 20 kron in za oslepele vojaške 20 K. V enak namen so darovali: gospod profesor v p. Jos. Iv. Nejedli 20 K, ga. Alojzija pl. Beck 6 K Rdečemu križu, gospod Alfonz baron Wurzbach 100 kron za oslepele vojaške in gospod Jožef Ertl Rdečemu križu 10 K.

— Darilo za venec. Sestri L. in A. Schulz v Ljubljani sta darovali za »Rdeči križ« znesek 8 K, namesto venca na krsto umrlemu gospodu Leonu Suppantšitschu.

— Zahvala. Blagorodnemu gospodu Fortunu, veleposestniku v Zatičini na Dolenjskem se ranjenci c. kr. rezervne bolnice (Tobačna tovarna) priskrne zahvaljujejo za poslano sadje, izročeno jim po blag. ge. Minki Ogorelec, tovarnarja in posestnika soprog v Ljubljani.

— Ministrska odredba z dne 26. oktobra 1915 glede vojnih dajatev kovin. Po predpisih te naredbe je oddati: aluminij, antimon, svinec (tudi trd), baker, med (mesing), nikelj in rdeča zlatina (Rotguss) in sicer surov in star material ter odpadki in star material ter odpadki; 2. pločevine, žice in cevi v debelosti pol milimetra in čez, nadalje plošče in drogovci iz aluminija, svinca, niklja, bakra, bronca, med, rdeče zlitine, tombacka in cinka v vseh svojstvih; 3. surovine iz svinca, niklja, bakra, bronca, med, rdeče zlitine, tombacka in cinka. K broncu ne spada nikeljbronc in manganbronc. Tozadevne določbe so že v §§ 1. do 6. ministrske naredbe z dne 7. februarja 1915, št. 28 dr. zak. Te materialije morajo lastniki ali hranitelji po stanju 31. oktobra 1915 do 8. novembra, če je le mogoče, ločene po železniških uradih konstatirano število odposlati c. kr. prejemnim komisijam za kovine in zlitine (v Gradec, Prago, Solnograd in na Dunaj). Na pošiljateljih listih je navesti, je li so nove ali stare itd. Prevozne stroške povrne vojaška uprava tudi če pošilje kot nerabne nazaj. Vse te kovine in zlitine je po stanju od 31. oktobra do 8. novembra naznaniti pri političnih oblastih prve vrste. Z oddajo materialij na kolodvor je tudi hkrati odposlati na pristojno komisijo natančen seznam ter navesti lastnika ali hranitelja, kraj in okraj, kjer je bil material hranjen, kraj odposiljatelj, vrsta, število in znak pošiljatelj ter bruto-teža — vse poročeno po železniškem uradu. Enak seznam je poslati tudi centralni komisiji za rekvizicije (Dunaj, I., vojno ministrstvo). Odposlati niso: 1. zaloge, ki so za izvršitev naročil od vojaške uprave; 2. zaloge, ki ne presegajo pri aluminiju 20 kg, antimonu 10 kg, svincu 100 kg, niklju 1 kg, bakru 30 kg, broncu, med, rdeči zlitini in tombacku po 200 kg ter cinku 50 kg; 3. 50% onih materialij, ki so v posesti elektrotehnične industrije, ki so za izdelovanje strojev, aparatov in električnih napeljav; 4. 30% v siceršnjih slučajih; 5. stare materialije in odpadke, ki jih rabijo lastniki surovih materialij za podelovanje v lastnih obratih ali dajo podelavati v kakem tuzemskem obratu; 6. zaloge aluminija, katere rabijo lastniki železnih in jeklenih obratov do konca decembra 1915 in 7. one množine materialij, katere rabijo lastniki obratov za vzdrževanje teh do konca decembra 1915 in le, ako ni za te nobenega nadomestila. Za eventualne izjeme se mora imeti dovoljenje od c. kr. trgovskega ministrstva. Prestopke kaznujejo politične oblasti prve vrste z globo do 5000 K ali z zaporom do 6 mesecev. Naredba je že v veljavi.

— Orientalni jeziki. Korespondenčni urad javlja, da namerava naučno ministrstvo poskrbeti za poduk bolgarskega jezika in jezika turkotartarskih narodov.

— Odlikovanje. Svetnik trgovske zbornice gospod Jean Schrey v Ljubljani je bil za zasluge za Rdeči križ odlikovan s srebrnim častnim znakom II. razreda.

— Imenovanje. Gospod Fran Petrič, c. kr. poročnik v rezervi, je imenovan oficijalno poštoshranilničnega urada na Dunaju.

— Vojaško delo za šivilje. Zavod za pospeševanje obrti ima oddati še nekaj nujnega dela za šivilje. Spretnosti šivilje iz Ljubljane in bližnje okolice, zmožne belega šivanja, naj se zglase takoj v zavodovem izdajališču za vojaško delo, Sodnijska ulica št. 1.

— Krmila. Da se zaloge krmil kolikor mogoče dolgo ohranijo, je treba v sedanjih težkih razmerah porabiti vse rastline in rastlinske dele, ki so dobri za krmljenje. Vsled velikih množin in velike redilne vrednosti, ki je podobna oni dobrega travniškega sena, bi se morala krompirjeva porabiti kot seno ali pa skisati. Krompirjeva se ne sme sveža pokladati. Krompirjeva ima trikratno redilno vrednost slame ozimnega žita (34 proti 11,5 vsebine škroba) in vsebuje 67% prebavljivega surovega proteina, slama ozimnega žita pa samo 0,2%. Seno iz zmrlje krompirjeve ima isto krmilno vrednost, kakor ono iz zelene, kar se je dokazalo z eksaktnimi poizkusi na prežvekovalcih, ki so jih napravili v Nemčiji. Nadaljna prednost zmrlje krompirjeve obstoja v tem, da so listi torej deli, imajo največ redilnih snovi, sprti in se vsled tega ne drobe tako lahko, kakor pri senu iz krompirjeve, ki je bila sveža požeta ali se je posušila.

— Nabirajte kosti! Vsled vojne stanja se v monarhiji vedno bolj čuti pomanjkanje fosforatnih umetnih gnojil, ker se surovina za izdelovanje mineralnega superfosfata, fosforit, sedaj ne more uvaževati. Druga surovina pa, katere pridobivanje v vojski ni nič manjše, so kosti, iz katerih se izdeluje za kmetijstvo tako potrebna kostna moka in živalski superfosfat. S tem, da bi se izdelovala večja množina kostne moke, bi bilo možno nadomestiti inozemski fosforit in tako preprečiti, da bi se zmanjšal donos zemlje. Iz tega je razvidno, kake važnosti je za kmetijstvo poraba kostne moke, kako potrebno je torej nabiranje kosti in kako zelo je v prid vsakega posameznika, da po svojih močeh in nesebično sodeluje, ker se tako pospešuje za bodočnost preskrba ljudstva z žitom in drugimi živili. Po deželi in manjših mestih so nabirali kosti navadno trgovci s cunjami in krošnjariji, ki so oddajali nabrane kosti trgovcem, ti pa zopet tavnarnam in sicer navadno potom »Cola« družbe, Dunaj I. Fischhof št. 3, ki oskrbuje skoraj vso industrijo, ki se peča s predelovanjem kosti, s surovinami. Vsled izrednih razmer pa sedaj primanjkuje teh potujočih trgovcev in je torej treba skrbeti na drug način za nabiranje kosti. Priporočila se, da občine same uredijo nabiranje kosti, s tem da ustanove nabiralnice, da nabira šolska deca kosti od hiše do hiše ali da posamezna gospodinjstva oddajo od časa do časa nabrane kosti, nabiralnicam. Pri nabiralnicah zbrane kosti, bi se potem prodale najbližjemu trgovcu s kmetijskimi pridelki. Imenovana »Cola« družba bo na vprašanje rada imenovala najbližnjega svojega agenta.

— Promet s strankami pri deželni in okrajni (za mesto Ljubljana) komisiji za preživljanje. Promet s strankami pri teh komisijah (obe pri c. kr. deželni vladi v Ljubljani) zavzema v zadnjem času tak obseg, da se s tem nemoteno redno službovanje skoro do cela onemogoči in ravno s tem od strank zaželenja hitra rešitev zavleče. Tako veliko število strank, ki večidel le govorijo o po-

stanju svoje zadeve, zadržuje čisto vse osebe komisije po cele dopoldneve od vsakega drugega dela. Iz teh razlogov se je omejil promet s strankami pri obeh komisijah na sredo in soboto od 9. do 12. ure dopoldne. Stranke se pa v njih lastnem interesu nujno prosijo, da sploh opuste osebna popraševanja tudi med temi urami in s tem omogočijo hitro nakazilo jim pristojnih vzdrževalnih prispevkov.

— Prodaja ješprenja v mestni vojni prodajalni. V mestni vojni prodajalni na Turjaškem trgu se prodaja ješprenj 1 kg a 70 vin. Na eno osebo se ga odda za sedaj le 1 kg.

— Ržren kruh v mestni parni pekarni. Danes je začela mestna pekarna peči ržen kruh. Izdeluje se ga iz polovice ržene in polovice pšenične moke št. 1. Cena je temu kruhu za hlebček (1 kg) 60 v.

— Konji na posodo. V podporo kmetovalcem zlasti pri jezenskih poljskih in drugih delih je vojno ministrstvo odredilo, da se smejo iz konjskih bolnic izposojati za laglja dela sposobni konji do 10. decembra. Tudi nekaj konj nadomestnih bataljonov je dovoljeno izposojiti.

— Učni tečaj, ki se otvorijo dne 8. t. m. za kontoriste, kontoristinj in oziroma trgovske uslužbenice, obsega bodo zelo važne predmete ter se nudi ugodna prilika za vsestransko izvežbanje. Pojasnila daje Christofov učni zavod.

— Mestna zastavljavnica ljubljanskega naznanja slavnemu občinstvu, da se vrši redna mesečna dražba dne 11. t. m. v novembru 1914 zastavljenih dragocenosti in efektov (blaga, perila, strojev, koles itd.), popoldne od 3. ure dalje v uradnih prostorih, Prečna ulica št. 2. Posebno se še opozarja, da na dan dražbe ni mogoča rešitev ali obnovitev zapadlih predmetov, temveč le najkasnejši zadnji dan za stranke pred dražbo.

V Spodnji Šiški se pritožujejo, da zvečer ne gori niti jedna svetilka in je torej popolna tema, ob poti grozne luže. Jedna svetilka je na oknu Pogačnikove hiše št. 8. Prosi jo torej v ta mestni del vsaj malo luči!

— Morilec Martin Zupet vjet. Martin Zupet, ki ima na svoji vesti umor orožnika, kakor se je obširno poročalo, je bil včeraj zjutraj na hrvaški meji težko ranjen s strelom iz lovske puške. Patrulja orožniške postaje v Spodnjem Suhorju ga je vjela.

S tiralicu so zasledovali 19 let starega dinarja Mihaela Štefeta iz Naklega radi tatvine iz leta 1913. Prijeli so ga končno v Cegelnici in izročili okrajnemu sodišču v Kranju.

— Mrtvega so našli 86letnega batarja Jerneja Zajca iz Guštinov, občina Planina. Starček je na poti omagal, padel in umrl.

— Trtne škroplilnice. Radi številnih vprašanj od strani vinogradnikov se sporoča, da se dobe trtne škroplilnice le še toliko časa, dokler je v tovarnah še kaj zaloge in da se jih skoraj gotovo na spomlad ne bo nič več dobilo, ker se radi pomanjkanja kovin itd. nove škroplilnice ne izdelujejo več. To velja tudi o raznih nadomestnih delih škroplilnic iz bakra, med, gumija itd. Vinogradnikom tedaj nujno priporočamo, da si potrebne škroplilnice in njih dele takoj naroče, ker jih pozneje ne bo več dobili in ker tudi cene vedno rastejo. Priljubljena in vsestransko priporočljiva škroplilnica »Avstrija« z novim, polnoškropečim razpršilnikom. »Komet« velja sedaj po tovarniški ceni 36 K loko Dunaj. Kdor jo želi naročiti, sporoči naj to kakoj c. kr. viharškemu nadzorniku B. Skalickemu v Novem mestu in pošlje naj obenem tudi denar.

— Potres. Tržaški observatorij je zaznamoval včeraj ponoči ob 2. uri 53 min. 2 sek., potres, katerega distanca se ceni na 220 kilometrov.

— Kino »Ideal« predvaja danes in pa do ponedeljka štiridejansko zločinsko in detektivsko dramo »Filibus ali Oči egiptovske mačke«. V tem filmu se nam nudi najraznovrstnejše senzacije. Tu se ne manjka originalitete, ko uide ženski zločinec kljub vsem varnostnim odredbam detektivu, da celo postavi detektivu v sumno, da je on »Filibus«. — Dalje kaže kino »Ideal« še najnovije vojno poročilo. Predvsem je omeniti zavzetje Belgrada. Tudi je še mična humoreska »Foxibus suženj«. Izvanredno zabavna slika je povzeta iz ljubezenske zgodbe.

— Izgubljene stvari v času od 1. do 31. oktobra 1915 naznanjene pri policiji: Rjava denarnica s 3 K, rjava denarnica s približno 14 K, bela otročja obleka s čepico, črna denarnica s približno 21 K, zlat lornjon, zlata zapestnica z obeskom, črna usnjata denarnica z 10 K, črna usnjata denarnica s 13 K, bankovec za 10 kron, črna usnjata denarnica z več kakor 21 K, zlat obsek, zlat prstan z belim kamnom, črna denarnica s

54 K, sivousnjata denarnica z 32 K, črnousnjata denarnica s 27 K, bela pompadura z 19 K, dežnik, zlata zapestnica, zlata zapestnica z uro, črna denarnica s 14 K, črna pompadura s približno 40 K, srebrna damska ura kot zapestnica, srebrna denarnica z 52 K, zelenousnjata denarnica s 56 K, črnousnjata listnica z legitimacijo, črna usnjata denarnica z približno 4—5 K, rjava denarna knjižica, bankovec za 50 K, častniška čepica, častniški plašč, živa veverica, mornariška čepica, črna ročna torbica s 7 ključi, bankovec za 20 K, bankovec za 20 K, zlat prstan z rdečim kamnom, prejemna knjiga, črn svilen dežnik, modra baržunasta ročna torbica s 30 K, bankovec za 20 K, bankovec za 10 K, bankovec za 20 K, 1644 K v denarju, rjava denarnica s 27 K, srebra damska ura kot zapestnica, črna denarnica s 50 K, 8 K 40 v v robcu, ura z usnjato veržico, črnousnjata denarnica s 64 K, črnousnjata denarnica s 70—80 K, črnousnjata denarnica s približno 7 K, črnousnjata otroška denarnica z 20 kronami, črnousnjata denarnica z približno 18 K.

— Najdene stvari v času od 1. do 31. oktobra 1915, oddane pri c. in kr. policijskem ravateljstvu: 30 K v bankovcih, srebrna ura, rjava denarnica z 1 K 07 v, naglavna ruta, denarnica s čez 20 K, zlata damska ura, črna usnjata ročna torbica s 26 kronami 28 vin., črna pisca znamke štev. 789, črtasta konjska odeja, zlat prstan s kamnom, zlat poročni prstan, vozna veriga, črna usnjata denarnica s 67 K, rdeča baržunasta denarnica z 8 K, rdeča usnjata ročna torbica, dvakronska bankovca, daljnogled, črna usnjata denarnica z 11 K 60 v, dvakronska bankovca, črna usnjata denarnica s 3 K 83 v, par rumenih damskih rokavic, zlat poročni prstan, modre črtaste zimске hlače, veverica z ptičjo kletko vred, srebrni obsek, bankovec za 10 K in eden za 2 K, črna volnena ruta, črna usnjata denarnica s približno 12 K, črna usnjata denarnica z 11 K 50 v, svilen pompadura z denarnico.

— Delavci za Pulj. Vsak delavec, ki je bil sprejet za Pulj, ali ki se hoče še prijaviti, naj si preskrbi potni list, oziroma legitimacijo (Passierschein) pri okrajnem glavarstvu, pod katerim je bil do sedaj zaposlen. Legitimacije za vstop v trdnjavo Pulj so že došle v Ljubljano. Toliko v pojasnilo k današnjemu tozadevnemu inseratu. Opozorjamo ob enem na ta današnji inserat.

Razne stvari.

— Nesreča v zraku. Pariz, 5. novembra. »Agence Havas« javlja iz Le Bourgeta: Dve vojaški letali sta pri spuščanju na tla trčili in so se vsi štirje letalci ubili.

— Zapri lo v Budimpešti trgovca Zoltana Samló-a, v Szegedinu pa trgovca Jakoba Kardosa. Oba sta bila vojna liferanta in sta goljufala pri dajatih.

— Kulturna obletnica. Dne 2. novembra je poteklo 333 let, odkar je bila ustanovljena na Hrvaškem prva gimnazija. Nahajala se je v samostanu pavlinskega reda v Lepoglavi.

— Ponarejalci denarja. Dunajska policija je zaprla fotografa Julija Radeka, ki je imel celo delavnico za ponarejanje denarja. Zaplenila je pri njem ponarejene komade po kroni in po goldinarju.

— Morilec svoje matere. V Draždanih na Nemškem je bil obsojen 16-letni Pavel Vogel na 15 let ječe, ker je svojo mater, ko je spala, ubil in ji pokradel denar. Peljal se je potem v Berolin, kjer je zapravil denar z malopridnimi ženskami.

— Moratoriji na Francoskem podaljšani. Lyonski »Progrès« poroča iz Pariza: Minister za javna dela, Metin, je izdal naredbo, ki podaljšuje je plačilno dolžnost zavarovani, življenjskih zavarovani in hranilnic za nadaljnjih 30 dni.

— Vojne potrebščine za Rusijo. London, 5. novembra. Newyorška »Associated Press« javlja iz Tokia: Izdelovanje nujnih potrebščin za Rusijo se znatno veča. Izdelujejo velike množine železniških vagonov, relov, pragov, lokomotiv, topov, pušk, čevljev in drugih stvari iz usnja.

— Nasilen mladenič. V Elberfeldu na Nemškem sta bila aretovana dva mladeniča zaradi tatvine. Med tem, ko ju je policijski stražmojster Lüdike še zasliševal, je eden fantov potegnil iz žepa revolver in je stražmojstra ustrelil.

— Potopljena ladja. Frankobrod, ob M., 5. novembra. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Madrida: Glasom zanesljivih vesti, je bil angleški transportni parnik »Wodaziel«, vozeč vojni material, po nemškem podmorskem čolnu potopljen. Parnik je obsegal 3581 ton in je bil na potu iz Gibraltarja na vzhod Sredozem-

— Rusko časopisje proti cenzuri. V Petrogradu je bilo zborovanje zastopnikov ruskega časopisja, ki je razpravljalo o cenzurnih razmerah. Sklenjena je bila resolucija, ki zahteva, naj se vojaška cenzura omeji in določijo zanesljiva navodila za delovanje civilnih cenzorjev, da bo konec svojevoljnosti.

— Veliko škodo, ki so jo napravili Rusi pri bombardiranju Varne, je zakrivil v prvi vrsti kapitan bolgarskega parnika »Sojija«, Prutkin po imenu, ki je pred izbruhom rusko-bolgarske vojne vozil med Varno in Konstanco ter izdal Rusom vse varnostne priprave, zlasti pa lego min v varnem pristanišču. Prutkina so kot špijona obesili.

— Bolgari se bližajo Nišu, na katerega so obrnjene v teh dneh oči celega sveta. Niš je prastara naselbina in njegovo ime je slovelo že v starem veku, ko se je mesto imenovalo še Naissus. Tu se je namreč rodil dne 27. februarja 268 cesar Konstantin Veliki, ki je proglasil krščanstvo za državno religijo rimskega imperija.

— Zopet ogrski vojni liferanti v Mikošcu. Mesar Otto Kocsi - Beg in njegova žena sta bila pri sodišču v Košicah obtožena, da sta od sredi meseca avgusta lanskega leta pa do konca junija letošnjega leta dajala armadi pokvarjene odpadke mesa. Prvo odšče ju je oprostilo, druga instanca pa je tako moža, kakor ženo obsodilo in sicer vsakega na dve leti ječe in 4000 K globe.

— Kitchener in poročnik z monoklom. Lord Kitchener, angleški vojni minister, je ljut nasprotnik onih oficirjev, ki nosijo monokle. Ko je pred kratkim videl nekega poročnika z monoklom, ga je porogljivo vprašal, če je res potrebno, da nosi »to črepičko«. Oficir je to vprašanje potrdil, na kar je minister rekel: Škoda! Nameraval sem vas dodeliti štabu, a tam moremo rabiti samo ljudi, ki imajo dober vid.

— Delavsko gibanje v Rusiji. Iz Stockholma: Zadnje dni so v Moskvi aretirali na direktni ukaz notranjega ministra večino voditeljev tamonjskih delavcev, tako Komarova, voditelja profesionalne delavske zveze, Nostlerja, poslovodjo moskovskih konsumnih društev, Ustjugova, predsednika moskovske organizacije kovinskih delavcev in — kar je posebno značilno, Miljutina, predsednika delavske pisarne vsruske mestne delavske organizacije.

— Umor zaradi par češpelj. Na Češkem v vasi Kozakov pri Semilu je posestnik Franc Mahacny svojemu sosedu Vaclavu Havrdu dal v najem njivo, na kateri je stala češplja. Pred nekaj dnevi je Vaclav Havrda začel češpljo obirati, Franc Mahacny pa mu je hotel to zabraniti, češ, da mu je dal samo njivo v najem, ne pa drevesa. Ker se Havrda ni vdal, je šel Mahacny po puško in je ustrelil na Havrdo. Ta je padel z drevesa in kmalu potem, ko so ga prinesli v bolnišnico, umrl.

— Življenje na Zeppelinu. Neki ameriški žurnalst je govoril z nemškim kapitanom Matheyem, ki se je že večkrat v Zeppelinovem zrakovu peljal na Angleško. Kapitan mu je rekel: V višini 3000 do 5000 čevljev je silno mrzlo, zlasti če pelje zrakovlov hitro. Komaj se je mogel gani. Pred odhodom se dobro najemo, na potu pa pijemo vročo kavo ali vroč čaj. Na Zeppelinih ne pijemo nikakih alkoholnih pijač, ker moramo imeti čiste glave in hladne živce. Na Zeppelinih je tako, kakor v šoli: piti in pušiti ni dovoljeno.

— Spolne bolezni in vojna. Med najzlastnejše pojave sedanje vojne spada dejstvo, da so se spolne bolezni silno pomnožile. O tem bi vedeli mnogo povedati civilni in vojaški in policijski zdravniki. Očitna in tajna prostitucija se je silno razširila in ker se je razneslo vse polno spolnih bolezni, je opravičena skrb za ljudsko zdravje in za zdravje prihodnjih generacij. Vojaške oblasti so storile, kar je v njihovih močeh, da zajeze to zlo. Zdaj je želeli, da bi tudi civilne oblasti tej stvari posvetilo največjo pozornost in poskrbele kar treba v varstvo prebivalstva.

— Gornji Milanovac. Pred par dnevi nam je uradno poročilo naznanilo, da so naše čete zasedle srbsko mesto Gornji Milanovac v gorovju Rudnik. Gornji Milanovac je mlada naselbina, pred 60. leti je bil še selo, ki je štel 3 rodbine, danes ima okrog 3000 prebivalcev in električno razsvetljavo. Prvotno se je kraj imenoval Despotovac. Leta 1859. pa ga je tedanji knez Mihael prekrstil na čast svojemu bratu Milanu v Milanovac. Malo, lično mesto, si je svoj prostor v zgodovini Srbije že zagotovilo. Tu se je namreč narodila okrajnemu predstojniku Pantu Lujeviču hčerka Draga, ki se je pozneje poročila z zdravnikom Mašinom, postala dvorna dama kraljice Natalije in končno pomaga kralja Aleksandra.

sandra. Krvava noč 11. junija 1903 le uničila v Srbiji dinastijo Obrenovičev in z njo tudi nekdanjo krasotico iz Milanovca, kraljico Natalijo.

* **Amerika Amerikancem.** Pod tem geslom so pričele v Ameriki vehementne hujškarje proti Nemcem in Madžarom. Čudno, toda resnično je, da je dal povod tej gonji sam predsednik Wilson. Wilson je namreč na nekem shodu ostro obsojal one evropske priseljence, ki »vidijo v ozemlju Zedinjenih držav posebno nacionalno politiko«. V naši državi je mogoča in lojalna samo ena politika, je dejal Wilson, to je ona, ki stremi za napredkom Zedinjenih držav. Kdor ne dela v duhu republike, ta ne spada med nas. — Anglofilski krogi so te Wilsonove besede takoj izrabili, češ, edini, ki delajo narodno-politično propagando za staro svojo domovino, so Nemci in Madžari. Na čelo te gonje se je postavil Roosevelt, ki zahteva, da se naj iz Amerike izženejo vsi oni priseljenci, ki si tekotom gotovega števila let ne pridobijo ameriškega državljanstva. Zlasti je začel Roosevelt agitirati proti madžarskim narodnim organizacijam. Ogrska vlada je namreč že pred leti pričela podpirati narodno in cerkveno organizacijo izseljenih Madžarov v Ameriki, poslala jim je duhovnika in s primerno propagando, zlasti z ustanavljanjem listov, skrbela, da ti izseljenci niso pozabili na svojo domovino. V te organizacije se je ljuto zaletava sedaj ameriško anglofilsko časopisje ter zahteva strogih ukrepov proti madžarskim duhovnikom, ki da so agenti ogrske vlade. Ta gonja je rodila že posledice, na stotine izseljencev se je dalo preplašiti in je prošlo za sprejem v ameriško državljanstvo zvezo.

* **Ruska sodba o duhu nemških čet.** Vojni poročevalec »Russkega Slova«, Petrov, piše dne 19. oktobra: Za svojo dolžnost smatram, da vedno iznova podčrtavam, da ne more biti govora o kaki splošni brez-pogumnosti in slabotnosti nemških čet. Če kdo trdi ali misli, da je Nemcem zmanjkalo sape, se pravi to le še enkrat storiti isto budalost, da se hočemo pomiriti in se izpostavljamo novim grenkim izkušnjam. Seveda se utrudijo Nemci in Avstrijci vsled brezdanjih potov, nič manj pa se ne utrudijo Rusi. Splošno soditi po izgledanju in izpovedih posameznih vjetnikov ne gre. Dostikrat se dobe med vjetniki izredno čili, dobro oblečeni možje, ki s pravo nemško drznostjo samozavestno zatrjujejo, da ne bo dolgo trajalo, da bodo Nemci zavzeli Rigo, Dvinsk in Petrograd. Samo vjetniki iz onih čet, ki so izvrševale sunke, so pogosto utrjeni tako, da spe pogosto po 30 in 40 ur neprenehoma. Tudi sila nemških napadov ni popustila in ne bo popustila. Desetkrat lahko naskočijo isto pozicijo in vsakokrat prihajajo kakor vihra. Seveda imajo dvojna izpodhudna sredstva: alkohol in strojne puške. Kljub temu ni mogoče reči o nobeni teh čet, da popuša njih hrabrost. Jaz osebno sem prepričan, da Nemec sploh ne more biti malo-dušen. Nemci bi se celo, če bi šlo narobe, le tem delj in bolj obupno bili. Tudi ni računati pri Nemcih s pomanjkanjem moštva, ali kruha in kovine. Nemčija bo postavljala vedno nove milijone mož. Zato nobenega samovaranja! Samo če se Rusija ojači, zlasti glede municije, bo kos Nemcem.

* **Moralčna vzgoja srbskega vojaka.** Kako smoteno in sistematično so v srbski armadi že leta ne-tili sovraštvo do Avstro-Ogrske, dokazuje sedaj najdeni vojaški dokument. Ob priliki zadnjega zavzetja Belgrada so naleteli v stanovanju srbskega ritmistrja Miloša Kalenica na povelje generala Branka Jovanovića, poveljnika srbske konjeniske divizije, datirano z dne 1. decembra 1913. V tem spisu zahteva divizionar od častniškega zbora, da vporablja v dosego narodnega ideala vsa sredstva, tudi ona, ki veljajo sicer v življenju za nemoralna in zaslužijo najstrožje kazni. Po bistveni vsebini ukaza je vzgojiti vojaka moralčno za vojno. Divizionarjevo naziranje o tej »moralčni vzgoji« obsega v obliki brevirja 10 točk. V tretji točki, ki govori o propagiranju srbskih vojnih činov, zahteva, da se označujejo Bolgari pri razgovoru o srbsko-bolgarski vojni kot nezvesti zavezniki, kot zločinci, ki delajo na pogin Srbstva. Deveta točka govori o potrebi in možnosti vojne z Avstro-Ogrsko, da pridejo pod srbsko žezlo pod avstro-ogrskim gospodstvom stoječe srbske dežele, v katerih prebivajo čisto srbska plemena raznega veroizpovedanja, kakor Bosna, Hercegovina, Dalmacija, Severna Albanija, Banat, Srijem, Bačka, Slavonija, Hrvatska, Kranjska in Goriška. Divizionar pravi, da je treba slikati vojakom »Svabe«, Albance in Bolgare kot smrtno sovražnike, da je to treba

vedno naglašati in da je treba srbskega vojaka pripravljati za boj na življenje in smrt. Ker so sedaj osvetlene bitke na Kosovem polju in pri Slivnici, naj se vzgoji v vojaku namesto prirojenega sovraštva proti Turkom, sovraštvo napram Avstro-Ogrski in Bolgarski ter proti avtonomni Albaniji. Mlademu vojaku je vcepiti, da je vojna z Avstro-Ogrsko v nadaljnjo dosego narodnih idealov brezpogojno potrebna. Iz tega najdenega ukaza izhaja, da pripočeta poveljnik druge konjeniske brigade in poveljnik 4. konjeniskega polka divizionarjeve instrukcije ter da pričakujeta od častniškega zbora, da z verno izpolnjuje ta temeljna navodila.

* **Zenini in neveste iz vladarskih rodov.** Profesor dr. Spiess piše v »Vossische eitung«: »Ožji in ožji postaja krog, v katerem bodo po vojni mogočniki mogli izbirati za življenje. Knežinja Katarina Radziwill meni v svoji v Londonu izdani knjigi »The Royal Marriage Market of Europe« (Kraljevski ženitovski trg v Evropi), da bo največ zalovanja na Nemškem. Eksaltirani Nemci da imajo vedno poseben apetit na zakonske zveze z Rusijo. Z ozirom na to navaja knežinja Katarina Radziwill jako smešno anekdoto: Govori se o neki nemški knežinji, ki ima kakih šest ali sedem hčera, da je po ultimatu nemškega cesarja Rusiji prestrašena vzkliznila: »Kako je le mogel to storiti? To je prava blaznost! Zdaj ne bodo naše hčere nikdar več dobile kakih velikih knezov za možje.« — In kaj bo usoda nemških princezinj, o katerih pravi pisateljica navedene knjige, da »imajo silno pretirane zahteve, a manj kakor skromno doto?« Zadovoljiti se bodo morale »z navadnimi umrljivimi« možmi, a tudi to iz navedenega razloga ne bo ravno lahko. Najboljša upanja imajo baje lahko hčere ruskega carja, ki bodo po vojni lahko napravile sijajne partije in bodo »jako dobre soproge«. Mnogo se govori o poroki najstarejše carjeve hčere z angleškim prestolonaslednikom. Nihč na svetu pa nima tako visokega kurza, kakor ruski prestolonaslednik, »o čegar bodoči soprogi že med narodom mnogo šepetajo«. Ker je edini sin carja, se bo v svrhu zagotovitve dinastije moral zgodaj oženiti. Nemške princezinje nečemo več na Rusko, možnost izbiranja je torej omejena. Na Švedskem in na Danskem imajo različna upanja in mnogi se govori o malih grških princezinjah. »Hrepenenje vseh samskih članov vladarskih rodbin« je vladarica Luksemburga, velika vojvodinja Marija Adelaida, ki je 21 let stara, ima od svoje države velike dohodke in ima več milijonov zasebnega premoženja. A ta velika vojvodinja ima svojo glavo in je že pred vojno odposlala marsikako košarico. Člani kraljevske rodbine romunske so se da glavne osebnosti glede njih bodočih zakonskih zvez. Knežinja Radziwill prorokuje, da se bo carjeva najstarejša hči poročila z angleškim prestolonaslednikom, angleška princezinja Mary pa z ruskim velikim knezom Borisom.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

za »Rdeči križ« notar Anton Carli iz Žužemberka 5 K, iz neke kazenske zadeve in notar Gr. Demšar iz Mokronoga 20 K od U 222/15 (kazenska poravnava). Skupaj 25 kron.

za »Zavod za oslepe slovenske vojake« dr. Ivan Fermevc, odvetnik v Ptuj, 20 kron.

za »Ciril-Metodovo družbo« Fran Kavčič, obč. svetnik v Ljubljani, 20 kron, mesto venca na krsto Franja Koncilje.

Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 3. novembra: Leon Suppantšitsch, hranilnični uradnik v pokoju, 68 let, Resljeva cesta 9. — Milutin Radosav, pešec; Jeremija Radosav, pešec; oba v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli. — Josip Jaklič, rejenec, 2 meseca in pol, Streliška ulica 15. — Fran Jedrišnik, črnovojniški pešec; Demeter Koroszi, pešec; oba v rezervni vojaški bolnici v Marijanišču.

Dne 4. novembra: Fran Bylok, črnovojniški pešec, v rezervni vojaški bolnici v Marijanišču. — Mar-cian Daliman, honvedski pešec, v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli. — Juri Gabrenja, hiralet, 79 let, Radeckega cesta 9. — Marijeta Božič, bivša branjevka, 89 let, Karlovška cesta 7. — Alojzija Zupančič, čevljarjeva vdova, 72 let, Gradišče 11. — Rozalija Kokošin, bolni-

ška devica, 36 let, Radeckega cesta šte. 9.

V deželni bolnišnici.

Dne 2. novembra: Helena Pegam, bajtarica iz Begunj, 57 let. — Lovro Ložar, užitkar, 59 let.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno vabilo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto . . . K 24.— | Četrt leta . . . K 6.—
Pol leta . . . K 12.— | En mesec . . . K 2.—

V upravnishvu prejemam na mesec K 1-99.

Spošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto . . . K 25.— | Četrt leta . . . K 6-50
Pol leta . . . K 13.— | En mesec . . . K 2-30

Za Nemčijo vse leto 30 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 35 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hratu se mora poslati tudi naročina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se nastavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravištvu „Slovenskega Naroda“

Najboljšo uslugo storite svojim dragim na bojišču, če jih naročite na „Slovenski Narod“, ker le na ta način redno dobivajo poročila iz domovine.

Današnji list obsega 14 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 303-2 Srednja letna temperatura 7,8 mm

čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	vetri	nebo
5. 2. pop.	732.5	11.6	sl. jzah	oblačno
9. zv.	732.9	9.4	"	dež
6. 7. zj.	732.4	9.4	sr. svzh.	oblačno

Srednja večerajša temperatura 8-9.
norm. 6-1. Padavina v 24 urah mm 7.2.

Smrekovo lubje in ježice kupuje in prosi ponudeb s cenami tvornica usaja FEIGL, Drosau pri Piznjl. Češko.

Prosi se za nemško korespondenco.

Plutovinastih zamaškov tvornica
Zuckermann & Löbl, Praga-Pořit 26.
Kapice za steklenice in maslini stroji.
Na debelo. Cen. zastoj. Na drobno

Trgovski pomočnik

Špecerijske stroke, trezen, priden in zanesljiv se sprejme takoj in pod ugodnimi pogoji. 2844

Kje, pove uprav. »Slovensk. Naroda«.

Popolnoma opravljenih 2880

7 spalnih sob

se takoj prodaja.

Pismene priglasbe do 15. novembra na upravištvu »Slovenskega Naroda«.

Kontoristinjo

sprejme

O. Homar, trgovec v Rudovljici.

Ponudbi je priložiti prepise izpričeval in navesti zahteve in čas vstopa. 2890

Ravnateljstvo srbskega bolniškega in požarnega društva v Ljubljani javlja, da je njegov zaslužni član, vele-rodni gospod

Vaso Petričič

vitez Fran Josipovega reda, častni meščan stotnega mesta Ljubljana itd.

danes popoldne mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v nedeljo, dne 7. novembra ob polu 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Resljeva cesta št. 15, na pokopališče k Sv. Krištofu.

Predragega pokojnika priporočamo v blag in hvalečen spomin.

LJUBLJANA, dne 5. novembra 1915.

2889

ZAHVALA.

Globoko ginjeni po tolikih dokazih vsestranskega iskrenega so-čutja, ki so nam došli povodom nepričakovane smrti našega srčno-dobrega, nepozabnega, edinega sina

Maksa Košarja

a. kr. prostov. strelca

in ne v stanu se vsakem posebej zahvaliti, prosimo tem potom sorediti našo najsrčnejšo zahvalo.

Globoko žalujoča rodbina Košar.

2877

Mestna hranilnica ljubljanska naznanja pretužno vest, da je njen zaslužni bivši predsednik, gospod

Vaso Petričič

vitez Fran Josipovega reda i. t. d.

dne 5. t. m. preminul.

V LJUBLJANI, dne 6. novembra 1915.

Ravnateljstvo.

SANATORIUM-EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI
PORODNIŠNICA
LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
SEF-ZDRAVNIK PRIMARJ DR. FR. DERGANČ

Fellerjev dobrodejni, poživljajoči rastlinski esenčni fluid z zn

odstrani bolečine v križu.

12 steklenic franko 6 kron. 24 steklenic franko 10 K 60 h. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatr št. 238 (Hrvaško). Fellerjevo voljno odvajajoče, želodec krepeče rabarbarske kroglice z zn. »Elzakroglice« 6 škatlic franko 4 K 40 h. 12. steklenic franko 8 K 40 h.

Čez 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporočil. — Dve staropreizkušeni, neuprljivi domači zdravili. Ne jemljite manj-vrednih ponaredb.

2878

Helena Suyer roj. **Petričič** naznanja potrta žalosti v svojem ter v svojega soproga, svojih otrok in drugih sorodnikov imenu, da je Vsemogočni njenega predragega, dobrega očeta, ozir. tasta, starega očeta, brata, strica in svaka, gospoda

Vaso Petričiča

viteza Fran Josipovega reda, častnega meščana stolnega mesta ljubljanskega i. t. d.

po dolgi, mučni bolezni, previdenega s svetotajstvi za umirajoče, danes ob ¼3. uro popoldne, poklical k Sebi v večnost.

Pogreb predragega rajnika se bode vršil v nedeljo, dne 7. novembra t. l. ob polu 5. uri popol. po svečanem blagoslovljenju v hiši žalosti na Resljevi cesti 15, na pokopališče k Sv. Krištofu. Sv. maše za dušo pokojnika se bodo darovale v različnih cerkvah.

Bodi mu lahka zemlja njegove druge domovine!

V LJUBLJANI, dne 5. novembra 1915.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Mestna občina ljubljanska naznanja prežalostno vest, da je njen bivši dolgoletni občinski svetovalec, zaslužni podžupan ter častni meščan, preblagorodni gospod

Vaso Petričič

veletržec in posestnik, vitez Franc Jožefovega reda i. t. d.

sinoči k večnemu počitku zatisnil svoje oči po življenju, polnem plodonosnega dela. Večen mu časten in hvaležen spomin!

Pogreb bode jutri, v nedeljo dne 7. novembra 1915 ob polu 5. popoldne iz hiše žalosti, Resljeva cesta št. 15, na pokopališče k sv. Krištofu.

V LJUBLJANI, dne 6. novembra 1915.

2888

Skoraj nova
železna peč
(Füllöfen)
se ceno proda. — Poizve se Mestni
trg 7/III vsak dan od 10.—12. ure
dopoldne. 2857

Gostilničar
ali gostilničarka za večjo gostilno
pri veliki cerkvi se išče.
Kje, pove upravništvo »Slov.
Naroda«. 2806

Modni salon
Stuchly-Maschke
Ljubljana
Židovska ulica št. 3 Dvorski trg 7.

Solidno blago.

Povrnila točno in vestno.

Priznane nizke cene.

Osebnost izbrane
novosti z Dunaja.

Priporočila: največjo izbero klobukov
za dame in deklice kakor tudi bogato
zalogo žalnih klobukov.
Zunanja naročila na izbiro z obratno pošto.

Lepa dvonadstropna
VILA
z velikim vrtom v Ljubljani,
se ugodno proda. 2023
Kje, pove uprav. »Slov. Naroda«.

Trgovski pomočnik
spreten manufakturst kakor tudi špecerije
zmožen se sprejme pod ugo-
dnimi pogoji v trgovini mešanega blaga in
deželnih pridelkov. 2693
vnt. Verbiča nasl. JOSIP SAVELI,
St. Jur ob juž. železnici.

G. in kr. dvorni založniki
A. Zankl sinovi
tovarne barv, lakov in firnežev
LJUBLJANA.
Centrala: Gradec. Centrala: Gradec.
Tovarne in podružnice: na Dunaju, v Göttingu, Trstu,
Ljubljani, Ljubnem in v Leitendorfu.
Priporočajo:
vse vrste oljate, suhe, emajlne in fasadne barve, firnež,
pristni kranjski, mavec (Gyps), olje za pod in stroje, karbo-
linej, čopiče, steklarski in mizarški kilej in druge v to stroko
spadajoče stvari.
Ceniki na razpolago!

Ali so pljučne bolezni ozdravljive?
Vsakemu naznanim zastoj, kako sem se
rešil pljučne bolezni, naduhe, kašlja, želo-
dnih bolezni. Cenó sredstvo, ki je lahko dobi
vsak. Pošljite svoj natančni naslov: Tvor-
nica Astrala, liker brez alkohola, Ivan
Zemrazil, Zagreb, Karlovska ulica 3.
Mnogo zahvalnih pisem. 2728

Zahtevajte

zastoj in pošnino prosto moj
glavni katalog s 4000 podobami,
ur, zlatnine in srebrnine, glasbil,
orožja i. t. d. i. t. d.
Prva tvornica ur
JAN KONRAD, c. kr. dvor. dobavitelj, Most 604. (Česko).
Niklasta ankerica K 380, boljše kakovosti
K 420, v starosrebrnem kovinskem rokoku
okrovju K 480, s švicar. kolesjem na sidro
K 5— Vojne spominske ure K 530, 6—,
radijeve žepne ure K 850, niklasta budilka
K 290. Razpošiljanje po povzetju. Brez
rizika. Zamena dovoljena ali denar nazaj.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir 362
M. GELBERG, oblastveno avtor. in zaprišeženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Nad 50 let obstoječa
parna barvarija in kemično snaženje oblek
ter
apretura sukna
Ljubljana, Anton Boc
Selenburgova ul. 6. Glince,
Burska ulica 46.
se priporočajo.
Postrežba vesina in točna. Najnižje cene.

Največja izbira
patriotičnih spominskih prstanov.
Najboljše ure
najfinejše svetovne znamke,
kakor tudi
zlatnina, srebrnina in namizna oprava.
Cene nizke. Cene nizke.
Za obilni obisk se vlijudno priporočajo
F. Čuden
Prešernova ulica št. 1 v Ljubljani.
Lastna tovarna ur v Svici.
Cenik tudi po pošti gratis.
Kupuje se staro zlato in srebro po visoki ceni.

Popravila in preoblike
: točno in ceno. :
Popravila in preoblike
: točno in ceno. :
Najcenejše
dežnike
in solnčnike
domačega izdelka priporočajo
tvornica dežnikov in solnčnikov
Jos. Vidmar
Ljubljana
Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

A. & E. SKABERNÉ
Ljubljana, Mestni trg 10
špecialna trgovina pletenin, trikotaž in perila
priporočajo svojo veliko zalogo, kakor:
Sportno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, doko-
lenice, snežne kučme, rokavice, žlogrelce, sviterje, pletene srajce in
spodnje hlače iz volne, velblodje dlake in bombaža.
Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, barhenta in flanele.
Perilo za dečke, deklice in dojenčke.
Gumijevi plašči, nahrbtniki i. t. d.
Na debelo in drobno.

Peter Kozina & Komp.
tovarna čevljev
prodaja lastne izdelke na debelo in drobno
v Ljubljani, Breg, nasproti sv. Jakoba mostu.
Vojaški čevlji za moštvo in častnike se dobe v vsaki množini.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1914 K 740.000.000—
Vlog dne 30. junija 1915. „ 46.800.000—
Rezervnega zaklada „ 1.330.000—

4 1/2 %

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

brez odbitka. Hranilnica je pupillarno varna in

stoji pod kotrolo c. kr. deželne vlade.

Hranilnica posoja na zemljišča in poslojpa proti 5 1/4 % obrestim in najmanj 1/4 % amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Bela hiša.

Doživljaji »Starega Rikarda« ob Soči.

Sovražna artiljerija je proti večeru ljuto obsipavala pozicije naše pehote na gorski planoti. Opazili smo cele vrste italijanskih topov, katere smo še ponoči prisilili k molku. Le en top, ki se nam je bil predobro skril, je tulil do zore...

Solnce je bilo še zavito v meglo Jadranskega morja. Vzbudil me je silen grom in nagloma sem skočil pokonci. Stotnik Laytos je že sedel pri daljnogledu, z visoko naravnanim ovratnikom in z rokami v žepu.

Italijanski težki top je oddajal strel za strelom in za vruga ni bilo najti, kje da je skrit. Stotnik Laytos je domobranski topničar, 30 let star, dvakrat ranjen, prsi ima pokrite z odlikovanji, v žepu ima dekret, da mu je dovoljen šesttedenski dopust. Toda Laytos ne zapusti svoje težke baterije — vzor vojaka. Danes je silno nervozen. Od daljnogleda stopi k zemljevidu, študira, koraka besno sem in tja, pali cigareto za cigareto, zopet sede k daljnogledu in išče, išče. Naenkrat se obrne.

»Prentilli!« Finančni stražnik, ki je služil v tem kraju in ki pozna 20 kilometrov na okoli vsak kamen, priskoči. »Ukazujete, gospod stotnik.« — »Poznate ono — le hišo tam na brdu?« Stotnik mu jo kaže na specijalki. — »Poznam. Stoji na obronku kote... 100 metrov na levo od nje se nahaja cestno križišče. Preteklo leto je bila renovirana.«

Stotnik mi pomigne, da stopim k daljnogledu. »Poglej, pod vrhom kote...; vidiš hišo?« — »Vidim.« — »Ali opaziš kaj posebnega?« — »Nič.« — »Tako? Ali ne vidiš, da hiša ni povsodi enako bela?« — »Da, da, vidim. Nad oknom v prvem nadstropju se vidi črne pege, kakor od saj ali dima.« — »No, torej. Tam je skrit top, razumeš? Hiša ima spredaj nadstropje, zadaj pa le pritličje, ker je naslonjena na hrib. Torej, te strele italijanske so zavlekle svoj top naravnost v sobo ter strelijo skozi okno. Res, znamenito. Toda pokvariti jim hočemo veselje. — Telefonist!« — »Kako ukazujete, gospod stotnik?« — »Naznanite bateriji: Baterija pripravljena za strel.« — Telefon brenči: »Baterija pripravljena.« Stotnik Laytos in nadporočnik Wehler računata in merita na karti. — »Telefonist.« — »Kakor ukazujete, gospod stotnik.« — »Elevacija... stran... potez... kot...« Povelje brenči v telefonu. — »Strel.« Nekoliko trenotkov poteče... »Ogenj!« Skoro v isti sekundi, ko je naš telefonist zaklical to besedo v aparat, se je stresel zrak, tam daleč doli je zagrmelo...

»Vujvujvujvuj!« Smrt je zatu-lija po zraku.

Skrajno razburjen hitim k daljnogledu ter napenjam oči. Stotnik mi pravi: »Imaš še čas, da si prižgeš cigareto ter mi nudi cigaretjero in vžigalice. Moja roka se trese, ko jemljem prižgano vžigalico. «Si pač še novinec, pa se boš že naučil,« mi pravi stotnik hladno ter seže po uri. »35 sekund. Kadar jih bo 50, boš ravno pravočasno pri daljnogledu.«

Toda, jaz že sedim in napeto gledam tja na belo hišo, katere belina se sveti v žaru jutranjega solnca. Tam, tik hiše, opazim, da se giblje voz, okoli njega so male točke, — to so ljudje. V grlu me nekaj tišči. Hotel bi zakričati: »Stoj! Smrt prihaja!« Toda istočasno me prešine strastna želja: Da bi le zadela!

»42 sekund. Sedaj mora počiti, ako nismo zgrešili,« se oglasi mirno stotnik, vrže cigareto proč in sede k svojemu daljnogledu. V tem hipu se mi zazdi, kakor da bi bil tam nasproti nam zagrmel hrib. Ogromen, žoltasto — črn oblak dima — tri sekunde nato zamolkli odmev detonacije. Cel hrib, kakor da bi bljuval dim...

»Zadeli,« čujem stotnikov glas. »Popolnoma smo zadeli,« potrjuje nadporočnik.

Prešla je skoro cela minuta, predno se je razblinil dim in nam odkril sliko groznega opustošenja, ki jo je povzročila eksplozija ekrazita. Hiše ni več. Kup ruševin, zevajoča vrtnina v zemlji, razmetano tramovje... Bog bodi milostiv ljudem, ki so se nahajali tam 500 m na okoli.

»To je naš jubilejni strel,« pravi stotnik, nedež mi svežo cigareto. »Dvanajststoti! To je precizno delo, kaj ne? Da, da, naš Rikard (tako imenujemo mi možnar po ženjalnem šefu naše soške artiljerije podpolkovniku Rikardu Körnerju, ki je padel pred par tedni kot žrtev grane), naš Rikard je kakor črnovojnik. Bi je se za dva mlada! Bil je že pred Lütichom, pred Antwerpom — Bog vé, kje še vse.« Stotnik je pokazal na svojega zagorelega ognjičarja. »Ognjičar Bauer!« — »Kakor ukazujete, gospod stotnik!« — »Že zopet nimate pripetih svojih odlikovanj! Zakaj jih pa imate?« — »Javljam pokorno, gospod stotnik, ni več prostora za vse...« Ognjičar Bauer, ki je bil s »starim Rikardom« v Belgiji, Franciji, na Poljskem, v Galiciji, pa v Srbiji in je prišel z njim sedaj na soško fronto, mi je nato pripovedoval marsikatero slavno in zanimivo o činih »starega Rikarda«...

»Streffeur Militärblatt.«

Darila.

XXI. zaznamek prispevkov, ki so jih vposlali c. kr. deželni predsedstvu naslednji darovalci.

B. V korist družinam v vojno službo vpoklicanih: 1/3 doneska iz nabiralnikov, 50 K 70 v; davčni urad v Ribnici, 1/3 doneska iz nabiralnikov od 54 K 05 v, 18 K 02 v; davčni urad v Krškem, 1/3 doneska iz nabiralnikov od 13 K 87 v, 4 K 02 v; davčni urad v Radovljici, 1/3 doneska iz nabiralnikov od 58 K 41 v, 19 K 47 v. Znesek 92 K 31 v. Znesek prejšnjih seznamov 43.449 K 18 vin. Skupaj 43.541 K 99 v.

C. V korist vojnookrbniskega zaklada. Darilo g. Josipa Zidaria, prepustitev najemnine vojnega žitnega prometnega zavoda, 93 K 75 v; okrajno glavarstvo v Črnomlju 1% popusta plač uradnikov, 14 K 54 v; policijsko ravnateljstvo, 1% popusta plač uradnikov 30 K; g. Viktor Eissenstädter na Dunaju, mesio nagrobnega venca za umrlega Ferd. Souvana, 50 K; ljudska šola v Dragatušu 10 K; okrajno glavarstvo v Novem mestu, 1% popusta plač uradnikov in profesorjev, 51 K 95 v; tvrdka Benedikt in drug 25 K; okrajno glavarstvo v Ljubljani, darilo občine na Vrtniki za poletno perilo za vojake na bojiščih 430 K; okrajno glavarstvo v Ljubljani, zbirka župnega urada Polhov gradec, 225 K 18 v, in župnega urada Rakitna, 26 kron, za poletno perilo za naše vojake na bojiščih, 251 K 18 v; davčni

urad v Ribnici 1/3 doneska iz nabiralnikov od 54 K 05 v, 18 K 02 vin; davčni urad v Krškem, 1/3 doneska iz nabiralnikov od 13 K 87 v, 4 K 02 v; Nikolaj vitez pl. Gutmannsthal 200 K; uradniki c. kr. tobačne tovarne v Ljubljani, popust plač, 42 K 40 v; popust plač uradnikov c. kr. deželne vlade v Ljubljani, 194 K 22 vin.; popust plač uradnikov c. kr. okrajnega glavarstva v Ljubljani, 46 K; popust plač c. kr. okr. glavarstva v Postojni, 20 K 92 v; popust plač c. kr. okr. glavarstva v Kamniku, 13 K 64 v; popust plač okr. glavarstva v Kranju, 21 K 85 v; popust plač c. kr. okr. glavarstva v Kočevju, 18 K 16 v; okrajno glavarstvo v Ljubljani, za dobavo perila za vojake na bojiščih, 27 K; magistrat v Ljubljani, zbirka administracije »Slov. Naroda«, za naše pogumne vojake na južnem bojišču, 550 K; okrajno glavarstvo v Ljubljani, zbirka župnega urada Lipoglav, za poletno perilo za vojake na južnem bojišču, 45 K; davčni urad v Radovljici, 1/3 doneska iz nabiralnikov od 58 K 41 v, 19 K 47 v; E. & M. Tönnies, mesto venca na ruskem bojišču padlega nečaka Julija Schmidt iz Budimpešte, 20 K; magistrat v Ljubljani, darilo g. Josipa Zidar, popustitev najemnine, 180 K 39 v; vojaško poveljstvo v Inostou, za gorske čevlje, 295 K; okrajno glavarstvo v Črnomlju, 1% popusta plač uradnikov, 14 K 27 v; g. nadporočnik E. Krafit 1 K; okrajno glavarstvo v Logatcu, 1% popusta plač uradnikov, 12 K 32 v; okrajno glavarstvo v Litiji, 1% popusta plač uradnikov, 25 K 96 v; policijsko ravnateljstvo v Ljubljani, 1% popusta plač uradnikov, 31 K; Gabrijel Urabec, vodja kavarne »Central«, zbirka med gosti, 9 K 72 v; okrajno glavarstvo v Kočevju, zbirka župnega urada v Gorčarici, za vojake na južnem bojišču, 70 K; okrajno glavarstvo v Krškem, popust plač uradnikov za september, 17 K 29 v; okrajno glavarstvo v Krškem, popust plač uradnikov za oktober, 17 K 19 v; ekselencia baron in baronica Leopold Lichtenberg, mesto okrašenja rodniških grobov, 100 K. Znesek 2941 K 86 v. Znesek prejšnjih seznamov 90.889 K 51 v. Skupaj 93.831 kron 37 vinarjev.

D. Za rodine padlih vojakov na Kranjskem. Davčni urad v Brdu, darilo g. Alojzija Stermole, 100 K. Znesek prejšnjih seznamov 250 K. Skupaj 350 kron.

E. V korist pomožnega zaklada za vdove in sirote celokupne oborožene moči. Gospa Gabrijela Gorjany v Ruperčevru, 19 K 87 v; gospa Neža Grošelj, 6 K; gospa Marija Catež, 3 K; gospa Neža Čatež, 2 K; okrajno glavarstvo v Ljubljani, 10 K; Josip in Terezija Stampfel v Severni Ameriki, po Francu Mihič, občinskemu predstojniku v Gotenichah, 100 K. Znesek 140 K 87 v. Znesek prejšnjih seznamov 2201 K 04 vin. Skupaj 2341 K 91 v.

F. V korist za preskrbo vračajočih se bojevnikov. Gospod in gospa Emil Tönnies, za protese, 100 kron; g. šolski svetnik Žakeli, 5 K; tvrdka Benedikt v Ljubljani, za protese, 25 K; okrajni šolski nadzornik Franc Lavtizar, 5 K; Nikolaj vitez pl. Gutmannsthal, 200 K; g. dr. Mahr, oddal 70 K, katere so darovali mesto nagrobnega venca umrle gospe Mahrove, za proteze: učiteljsko osebje Mahrovega trgovskega zavoda, 30 K; višji okrajni zdravnik dr. Mahr in gospa, 30 K; neimenovan 10 K, skupaj 70 K; župni urad I. skovica, 30 K; občinski urad v Novem mestu, 50 K; okrajno glavarstvo v Litiji, 100 kron; občinski urad v Predosljih, 50 K; g. polkovnik plem. Polainer, 20 K. Znesek 655 kron. Zraven seznam prejšnjih zneskov 6714 K 06 v. Skupaj 7369 K 06 vin.

G. V korist za preskrbo oslepelih vojakov. Tvrdka Benedikt & Ko. 25 K; okrajno glavarstvo v Ljubljani, 10 K; primarij dr. Franc Derganc v Ljubljani, 50 K; okrajno glavarstvo v Ljubljani, darilo trgovca g. Franc Sajovica iz Medvoda, 40 K; ljudska šola v Polhovem gradu, darilo šolskih otrok, 19 K 62 v; predsedništvo Rdečega križa, darilo neimenovanega, 50 K; občinski urad v Trzinu, po okrajnem glavarstvu v Kranju, 200 K. Znesek 394 K 62 vin. Znesek prejšnjih seznamov 332 K. Skupaj 726 K 62 vin.

H. Za ženski kronski zaklad vojno-oskrbniskega urada. Za prodane bloke 75 K; za prodane bloke 100 K; zbirka župnije v Strugah, 42 K, in občine v Črnem vrhu, 39 K, po okr. glavarstvu v Kočevju, 81 K; Franciška Eberl za »Krščansko zvezo« za 4 bloke, 100 K; P. Magdič v Ljubljani za 1 blok, 25 K; ekselencia gospa baronica Schwarz, 1 blok, 25 K; okrajno glavarstvo v Ljubljani, zbirka gospe pl. Cron, 21 K; darilo gospe Marije Benedikt, 25 K; okrajno glavarstvo v Novem mestu, zbirka, 530 K; okrajno glavarstvo v Postojni, darilo gospe Albine Dekleva v Slavini, 20 K. Skupaj 1002 K 10 v.

J. Za božična darila za vojake na bojiščih: Tvrdka Benedikt in drug v Ljubljani, darilo za naše hlabre vojake na južnem bojišču, 50 K.

Pri epidemijah in vseh
infekcijskih boleznih
Mattonija Preiskušeno od-
vračalno sredstvo
Giesshübler
slatina.

Bolni
na pljncih
Sanatorij
Aflenz
Hofacker (830) Stajersko. Prospekti

3

zlati nauki

za zdravje želodca!

Kdor s „FLORIAN-om“, se krepča,
Zmeraj dober tek ima!

Če želodec godrnja,

Pij „FLORIANA-a“ pa nehaj!

Ni otožen, ni bolan,

Ta, ki živi

Postavno varovano.

Proti

zobobolu in gnijlobi zob

izborna deluje dobro znana

antiseptična

Melusine ustna
in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje

neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 krono.

Deželna lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resljeva cesta šte. 1

poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani

bolnišniških blagin juž. železnice, c. kr. tobačne

tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvatsko, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!

Prosim vljudno, pošljite mi zopet

tri steklenice Vaše izborna delujoče

antiseptične melusine-ustne zobne

vode, katere je neprekosljivo sredstvo

zoper zobobol, utrja dlesno in od-

stranja neprijetno sapo iz ust. Za

ohranjenje zob in osveženje ust jo bom

vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem

Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Prihodnje dni „KINO IDEAL“.
Smrtni jockey. PREDOR.

Najimenomanejša, najvratolomnejša in najpresenetljivejša
detektivska senzacijska učinkovitost, ki se je kdaj kazala.

Največja umetna kinematografija, po slovitom romani
Berhard Kellermannna.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influencij.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju, lažje je obvarovati se bolezninego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašlom bronkijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znafno olehča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v
vseh lekarnah
à K.4.-

Schichtovo perilo - vojno perilo

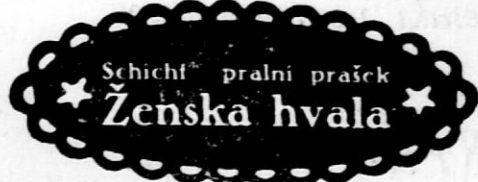
Najcenejši in najboljši način pranja:

Namoči perilo nekoliko ur ali čez noč s pralnim praškom „Ženska hvala“. Peri tedaj dalj kakor običajno. Samo malo mila — najboljšo Schichtovo milo znamka „Jelen“ — je še potrebno, da se najlepše perilo dobi.

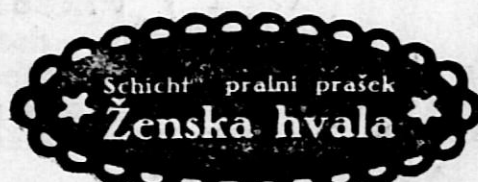
Prihrani delo, čas, denar in milo.

2663

Ominol je najboljšo sredstvo za čiščenje rok v kuhinji in v hiši.

Dobiva se povsodi!

Dobiva se povsodi!

Vizitnice

v elegantni obliki priporoča
Narodna tiskarna.

Modni salon :
Rozi Fabčič
Ljubljana, Rimska cesta št. 6
priporoča cenj. damam krasno izbere najnovejših damskih
in otroških klobukov in čepic za zimsko sezono.

BENCIN

obdačen v železnih sodih, kateri se morajo vpo-
slati, ali pa v lesenih sodih, ter

strojno in cilindrovo olje

oddaja iz svojega mariborskega skladišča
Avstrijska družba za promet petroleja z o. z.
v Mariboru ob Dravi.

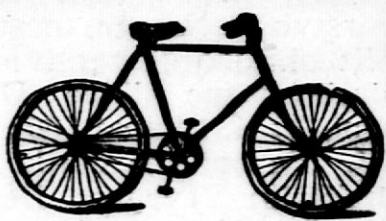
2810

Ivan Jax & sin

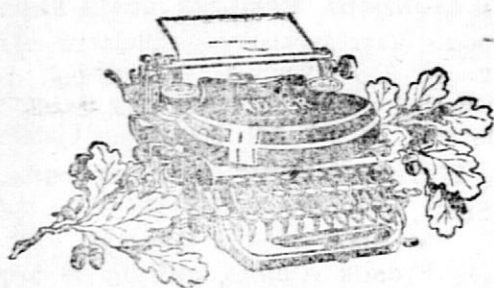
v Ljubljani, Dunajska cesta 15

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji
za rednino in obrt.

Brezplačni kurzi za
vezenje v hiši.
Pisalni stroji
„ADLER“,
Pletilni stroji
vseh velikosti

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

232

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti
žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Ustanovljena 1847.

vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.
Anton Černe,
graver in izdelovatelj
kavčkovih štampilij
Ljubljana, Solenburska ulica 1.
Ceniki franko. Ceniki franko.

VOLNO

za snežne čepice,
moške nogavice,
zapestnike i. t. d.

priporoča

Toni Jager

LJUBLJANA

Židovska ulica št. 5.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalet streh in klepar, vpeljalet
strelovodov, ter instalater vodovodov
Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrše-
vanje vsakršnih kleparskih del ter po-
krivanje z angleškim, francoskim in
tuzemskim škrljem z

asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Natschek
z izbočno in ploščnato opeko, lesno-
cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kle-
parska dela v priznani solidni izvršitvi.

Hišna in kuhinjska oprema. Posteljni posoda
Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Jos. Rojina

modni atelije

: za gospode :

Ljubljana,

Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške in
uradniške
uniforme:

po meri
v najkrajšem času.

L. MIKUSCH
Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber
dežnikov in sončnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Lepe prsi
Subi

dobre deklice in žene vsake starosti, ako
rabiš moje najnovejše **masilo** za
prsi, rabi se samo na zunaj, edino res-
nično učinkujoče sredstvo, zajamčeno ne-
škodljivo. Cena K 3, 5 in 8. Zraven spadajoče milo 60 vin.
dobre lepe, polne telesne oblike z mojo redilno moko
»Käthe«, zajamčeno neškodljivo, mnogo zahvalnih
pisem. Cena kartonu K 2/20 po povzetju. Od 4 kar-
tonov naprej pošt. prosto. — Pošiljatelj poste re-
stante samo če se pošlje denar naprej. — Razpošilja ga
Käthe Menzel, Dunaj VI., Stumpfergasse 49 K. 2. Stock.

:: Najnovejša izbira ::

umetniških in drugih

razglednic

pismenega papirja

in vseh pisarniških

in šolskih potrebščin

NARODNA KNJIGARNA

Ljubljana Prešernova ulica šte. 7.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam
najbolj priljubljeni, lični in najboljše
kakovosti. Napredaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični
čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glas. Matice in edini zapu-
šeni strokovnjak c. kr. dež. sodišča.

Ljubljana, Kongresni trg 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najposobnejša trdka in izposojevalnica

klavirjev in harmonijev

na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsega

glasbenega orodja, strun in muzikaliij.

Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösen-

dorfer, Hölzl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder

Stingl, Rud. Stelzhammer, Zapka, Lauberger & Gloss.

Hofmann in Hofberg (amerikanski harmoniji).

Obroki od K 15— naprej. Najbogatejša izbira v vseh
modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z
angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavno
obvezna garancija. Najomnina najnižja. Zamena naj-
ugodnejša. Uglasevanje ter popravila strokovno in ceno.
Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate **izključno lo-**
jen za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falzi-
fikativ in navideznega „pošlana“ pri kričalih, ki se
drznejo govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni
jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

Svoje častite odjemalce

vljudno prosim, da se naj pri nakupu orožja in
municije vsakdo izkaže s posebnim dovoljenjem od
c. kr. okrajnega glavarstva ali od c. kr. državne
policije v Ljubljani, da ima pravico do orožja in
municije. Ne da bi se izkazal s tem dovoljenjem,
ne smem prodati orožja ali municije, kakor tudi
ne popravljati orožja.

Za časa vojne se ceniki ne razpošiljajo.

Fran Sevcik

puškar in trgovec z orožjem
v Ljubljani.

280

Priporočamo špeciialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne trvdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg šte. 9. — Lastna hiša.

Najnovejša

KOSTUME

Najnovejša

BLUZE

Plašče, jope
Zalno — domače obleke
Perilo, čepice, modroci
in modne predmete.
Kožuhovino.

KRILA

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higijenično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Krojaškega pomočnika
spretnega in sposobnega 2862
sprejme takoj krojaški salon
Fr. Krulgher, Gosposka ul. 5.
Hišna
starejša, katera je sposobna za vzgojo
otrok in ki bi obenem tudi oskrbovala
bolno gospo, se sprejme takoj v
Selenburgovi ulici št. 6, II. nadst.
dome, Ljubljana. 2881

**Kupuje se goveja
klavna živina in teleta**
za vojaško bolnišnico. Kupi se tudi
večje množine **KROMPIRJA.**
Franc Perko,
četovodja, 2875
„Aloisianum“, Poljanska cesta, Ljubljana

Ponudba. 2854
U surho ženitve se želim seznaniti s
starejšo gospico ali mlado vdovo, ki
bi imela nekaj gotovine. Ponudbe z
navedbo imovine in če mogoče s
sliko, je poslati na naslov „Mir po
viharju/2854“ na upravništvo „Slo-
venskega Naroda“. Ponudba je do-
cela resna in se jamči za tajnost.

ŽELOČNA TINKTURA RAZPOŠILJA
Lekarnarja PICCOLIja
v Ljubljani
krogi želočnega, pospešuje slast in
prebavo ter odpravi telesa.
PO POVZETJU

1 steklenica 20 vin.

Nadležne kocine
na obrazu ali na rokah
odstrani v 5 minutah
Dr. A. Rixa 2874
odstranjevalec kocin.
Zaj. neškodljivo, gotov
uspeh. Pušica za 4 K
zadostuje. Razpošiljanje strogo diskretno.
Nes. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E.
Zaloga v Ljubljani: Lekarna „pri zlatem
jelenu“, drogeriji A. Kanc in „Adrija“.

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrirani tednik so:

ki pričbujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z bojišč in o drugih važnih aktualnih
domaćih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep
detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike
in sploh vseh strok poljudnega znanstva. 1499
„TEDENSKA SLIKE“ so nepolitičen in nestranski ilustrirani tednik, ki je posvečen le
zabavi in pouku.
„TEDENSKA SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, briv-
nica, vsako društvo itd. Zahtevajte „TEDENSKA SLIKE“ povsod in pridobivate naročnikov.
„TEDENSKA SLIKE“ stanejo četrta leta K 2.50, pol leta K 5.— in celo leto K 10.—.
Naročniki dobe kot nagrado velik ilustrirani koledar, slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in
Aškerca ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKA SLIKE“ takoj! Novi naročniki
dobe še vse letošnje številke.
Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKA SLIKE“ brezplačno in
poštne prosto na ogled.

Upravništvo lista „TEDENSKA SLIKE“
Ljubljana, Franciškanska ulica 10/L

V ponatisu je izšel
:: znameniti roman ::
AMERIKANKA.
(Francoski spisal Pierre de Coulevain.)
Naročila sprejema:
„Narodna knjigarna“, Ljubljana, Prešernova ulica.
Cena dveh knjigam (skupaj 554 strani) samo K. 3-50 s pošto K 3-70.
elegančno vezan izvod (oba dela skupaj) K 4-70, s pošto K 4-90.
Zaradi izrednih poštinskih razmer ni mogoče tega dela pošiljati
na ogled in se dobiva le proti vplačljivi denarju v naprej ali
pa po poštne povzetju.

Žepne ogrevalne pečice
„Viribus unis“. Neutrljivo za bo-
jišče. Dobiva se v vseh zadevnih trgov-
nah. — Izd. A. T. Fischl, Dunaj VII,
Westbahnstrasse 26. 2879

500 kron!
Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bra-
davičice, obličanstvo v 3 dneh brez bolečin
ne izginejo s korenino vred z **Ria bal-
zomom**. Lonček z garancijskim pismom
1 K, 3 lončki K 2-50, 6 lončkov K 4-50.
Komeny, Košice (Kassa) i Postfach 12/22,
Ogrsko. 2884

**Mebirano
stanovanje**
v villi, obstoječe iz 2 sob, kuhinje
in verande, se odda v lepem trgu
na Spodnjem Stajerskem.
Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 2869

Novo! Novo!
Sartljeva moka brez vsakih kart.
Samo en zavitek za en šartelj, ne da
bi porabili kaj sladkorja, kvasa itd.
Na dan odpošljemo čez 1000 zavitkov.
Cena za en zavitek samo K 1-30.
Pojasnila na razpolago! Naročite obratno
pri **tvrdki**
Ivan Urek, Borovlje, Koroško.

!! Kupčevalci, zahtevajte takoj !!
cenovnik na velike o električnih
predmetih in o acetilenskih sve-
tilnikih vseh vrst.
Namizno svetiljke,
viseče svetiljke,
svetiljke za kolesa
in ročne svetiljke,
žepne svetiljke itd.
Najcenejši nakup.
A. WEISSBERG
Dunaj II., 2109
Untere Donastrasse 23/III.
Slovensko dopisovanje.

A. KUNST
Ljubljana
Zidovska ulica šte. 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila se izvršujejo točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj
se blagovni vzorce poslati. 40

**Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov**
in navadne do najfinjše
žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Nezanimam naročnikom se
pošilja s povzetjem.

AVG. AGNOLA
v Ljubljani, Dunajska cesta 21.
Velika zaloga
**steklenine, porcela-
na, svetilk, zrcal,
šip, kozarcev, vrčkov**
I. t. d.
**Gostilniška in kavarnar-
ska namizna posoda**
po najnižjih cenah.

Ustanovljeno 1845.
Parno barvarstvo
ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.
Apertura sukna.
JOS. REICH
Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Selenburgova ulica št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.
||***

Zdrave, rdečelične otroke
hočete imeti?
Potem jim dajte uživati izboljšano, aro-
matično **ribje olje** iz lekarne pri zlatem
orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje
olje iz katerega je popolnoma odstranjen
zoperi duh in vonj. 1 steklenica K 1-80.
**Zoper kašelj, zaslize-
nost in prehlajenje**
je v tem času za otroke najboljše pre-
izkušeno in mnogostransko priporočen
trpotčev sok. — 1 steklenica 1 krono.
Zaloga vseh tu- in inozemskih
specialitet ter preizkušanih do-
maćih zdravil.
Izborna toaletna sredstva „Ada“.
Vedno sveže gumijske specialitete
Oddajajo se tudi zdravila za
člane vseh bolnišniških blagajen.
Razpošilja se 2 krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.
Vinko Proházka
lekarna pri zlatem orlu
Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

Financier se išče.
Dva strokovnjaka Slovenca, v
Zagrebu dobro vpeljana z velikim
številom poznanih odjemalcev, iščeta
financijerja, kateri razpolaga z go-
tovino od 80 do 100 000 kron za
početno dobro idočo trgovino v naj-
lepši prometni ulici Zagreba. Trgovina
bi nosila zajamčeno najmanj 30 %
čistega dobička. 2855
Pismene ponudbe na upr. „Slov.
Naroda“ pod „Zajamčena bodo-
nost/2855“.

Išče se 2847
mesarja
prekajevalca,
ki bi prevzel v najem dve sobi, skla-
dišče, sušilnico in hlev, za februar. Več
se poižve pri
Francetu Jamniku,
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Gonoktein. 6
Najnovejšo, izkušeno sredstvo
proti kapavcu (triperju) belemu toku,
črevesnemu in mehurnemu katarju itd.
GONOKTEIN je upeljan na čišči
kliniki dvor. svetnika vseuč. prof. dr.
V. Janovskega. Na praški nemški klini-
ki vseuč. prof. dr. K. Kreibicha. Toplo
ga priporočajo vseuč. prof. dr. J. Bu-
kovsky, vseuč. prof. F. Samberger,
vseuč. docent dr. J. Odstřil itd.
M. U. Dr. Heinrich, ordinarij Eli-
zabetne bolnice v Pragi piše: Gonok-
tein sem izkusil v mnogih slučajih,
posebno v 4 slučajih akutnih — 2 do
3 dni po infekciji — in v 2 slučajih
kroničnih 1 leto starih. V akutnih slu-
čajih je nenadano hitro ponehalo
peči pri vodi kakor tudi huda voda
(Urindrang), kar se čisto ni dalo z
drugim lekom ublažiti. Gnojno ote-
kanje je bilo redko in hitro nehalo.
Vse štiri slučaje sem v kratkem času
popolnoma izlečil. Posebno v enem
slučaju — kožo sem mikroskopično
opazoval — po treh tednih nisem
mogel najti niti enega gonokoka. V
nobenem slučaju ni bilo komplikacij,
niti v žlezah, niti ni bilo vnetja mošnje.
Kronične slučaje sem opetovano
pozival in pregledal 4 mesece po izle-
čenju, a v vsem tem času ni bilo
exacerbace jutraj, (kaplje gnojenja)
kakor tudi ne neugodnosti pri vodi,
vlakenca v vodi so po dvomesečni
vporabi Gonokteina popolnoma izgi-
nili. Skratka, Gonoktein je pred vsemi
preparati, posebno izvrstven v akutnih
in kroničnih slučajih.
Dobi se po vseh večjih lekarnah.
Škatljica K 5.—
Zahtevajte literaturo in prospekt.
Ljubljana: Lekarna Trnkoczy. — Zagreb:
Lekarna „Salvator“, S. Mittelbach, Jela-
čičev trg. — Split: Lekarna „k Gospi
Sinjskoj“, J. Bučan.
Proizvajajo: Farmakološko-kemični labora-
torij „HERA“ Praga-Vrbovice 552.
Dobavitelj vojnega ministrstva in
Vojno-zdravstvenega združenja.

Učenec
se sprejme
v kavarni Krapš
Skofja ulica šte. 12.
2861

4 kg mesa 16 kron
3 škatlje s 550 grami kuhane govedine ali
golaža, 1 škatlja jetrnih pastet, 1 škatlja
prženic od rib, 4 škatlje norveških sardin,
franko s poštnim povzetjem. Uvozna trdka
Adolf L. Krausz stariji,
Osijek, Hrvaš^o, poštni pretinac 30.

**Več 100
zabojev**
že rabljenih (s pokrovom) 2826

kupi
Ivan Razboršek, Šmartno pri Litiji.
Franc Furlan
naslednik Faschingove vdove
ključavničarstvo
in
zaloga štedilnikov
se nahaja: 10
Šmbožev trg šte. 9.

G. Flux
Gosposka ulica 4,
I. nadstropje, levo. 2867
**Uradno dovoljena, že 20 let obsto-
ječa najstarejša ljubljanska**
posredovalnica stanovanj in služeb
v udobnost cenj. občinstva zopet v
središču mesta.
„Priporočila in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste“
kakor
privatno trgovsko in gostilniško osobje
izbira različnih služeb, zlasti za ženske
vestna in kolikor možno hitra postrežba
zagotovljena.
Pri vnanjih vprašanjih se prosil za odgovor znamka

V naročbo priporočamo
prvi slovenski leposlovni mesečnik
LJUBLJANSKI ZVON
kateri izhaja že 34. leto.

„Ljubljanski zvon“
steje med svojimi sotrudniki
naše najboljše pripovednike,
pesnike in kritike;
„Ljubljanski zvon“
poroča nepristransko o vseh
važnejših slovenskih in slo-
vanskih književnih novostih;
„Ljubljanski zvon“
si je tekom svojega 33 let-
nega izhajanja pridobil v na-
šem slovtvu odlično mesto.

Naroča se:
Upravništvo „Ljub. zvona“ Ljubljana, Knaflcova ul. 5.
Cena: Celoletno K 9.20, polletno K 4-60, četrtletno K 2-30.

Sprejme se 2772 strojnik

ki je izkušen ključavničar. Nastop takoj. Oženjeni imajo prednost. Ponudbe na naslov:

Del. pivovarna Laški trg.

100 l domače pijače!

osvežujoče, elastične in seje gasce si lahko vsakdo sam napravi s majhnimi stroji. V zalogi so ananas, jabolčnik, grenadinec, malinovce, muškati hrustec, poprovi metovec, pomarančevce, prvenčevce, vijolice. Neuspeh izključen.

Ta domača pijača se lahko pije polni hladni, posimi tudi vroče namesto ruma in žganja. Sestavine s natančnim navodilom stanejo K 4.50 franko po povprečju. Na pet takih porcij dam eno zastoj. Za ekonomije, cvornice, večja gospodarstva, delavnice i. t. d., neprecenljive vrednosti, ker to delavca sveži in ne opijani in njegova delavnost ne trpi.

Jan Grolich, Engel-Drogerie, Brno, št. 639, Moravsko.

Ivan Bizovičar
umetni in trgovski vrtnar
Ljubljana 839
Kolezijska ulica št. 16

priporoča svojo bogato opremljeno vrtnarstvo ter okusno izdelane vence, šopke in trakove.

izposojevanje ob mrtvaških odrih drevesne cvetlice, kakor tudi najfinije dekoracijske cvetlice za dvorane in balkone.

Vsakovrstne sadike do najzlahtnejših cvetic in zelenjavi. Sprejemam naročila na deželo. Vsa naročila se izvršujejo točno in solidno.

Brzjavke: I. Bizovičar, vrtnar, Ljubljana.

Franc Kos Ljubljana, Sodna ulica.

Podpirajte domačo industrijo! Stare nogavice se ceno podpletujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno. Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje.

Manufakturist

boljša moč in popolnoma večje stroke in zmožna prodajalka modne stroke se sprejmeta v večji trgovini v mestu na Štajerskem. 2849

Ponudbe z navedbo po zahtevi plače pod „Ugodnost 1915/2849“ na upravn. „Slov. Naroda“.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1914:
K 202,841.494.—

C. kr. priv. Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vogal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjžice brez rentnega davka, kontovne knjžice ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Stanje den. vlog na hran. knjžice 30. sept. 1915:
K 93,215.892.—

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Opravišče c. kr. razr. loterije Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Brzjavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon št. 41.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih 4 3/4 % brez odbitka rentnega davka.

Rezervni zaklad nad K 800.000. Ustanovljena leta 1881.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

„SLAVIJA“

Vzajemno zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond K 71,946.392.26. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 145,150.178.29.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje: Čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposki ulici št. 12.

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode ceni takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte.

Pozor, delavci za Polo.

Naslednji delavci: Gaber, Debevc, Debenz, Radetič, Kovač, Farbar, Matekovič, Trobec, Adam, Slevc, Krivec, Glavič, Slanjak, Trsoglavec, Schmelzer in Rolik naj se zbero v nedeljo, dne 14. novembra ob polnoči v Ljubljani na južnem kolodvoru na cesti pred glavnim vhodom, odkoder se odpeljejo ob 1. uri ponoči v Polo na delo.

Delavci, ki so se prijavili pozneje ali se še prijavijo, pa naj počakajo na drugi poziv v tem listu, ko bo šla druga ekspedicija v Polo.

Modni salon F. Barborič
A. Mildner nasl.

Ljubljana, Mestni trg št. 7

priporoča svojo veliko zalogo kinčanih klobukov, praznih oblik, peres, cvetic i. t. d.

Vedno velika izbira žanpl klobukov.

Popravila točno in ceno. Popravila točno in ceno.

Iščejo se hlevi s primernimi prostori za vozove in skladišča

v bližini južnega kolodvora. Ponudbe pod „stalna stranaka/2813“ na upr. »Slovenskega Naroda«. 2813

Lasne kite

v veliki zalogi, najfinije kako-vosti po 7, 9, 12 in 16 kron — vse vrste lasne podloge in mrežice — barva za lase in brado „Neril“ po 2 in 4 K toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
(Križišče Mestnega in Starega trga)
Postrežba točna in vestna.

Sprejmeta se dva trgovska sotrudnika

ali 2 trgovsko izvežbani gospodini za delikatesno trgovino, z dobrimi izpričevanji in priporočili. 2858

Ponudbe pod poštai predal 57.

Iščem viničarja

vincerja

najraje iz okolice Bizeljskega. Služba je stalna, dobra mesečna plača in deputat vina od vsake trgatve, stanovanje s kuhinjo, potrebna drva in eno kravo za užitek, vrt in polje, da si lahko posadi in poseje, kar potrebuje za rodbino. Lahko si pa redi tudi ko-koši in dvoje svinj. 2851

Zglasiti se pismeno ali ustmeno na naslov: Vladoj Pramburget, Posjud; Brezje, pošta Sv. Nedelja pri Samoboru.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala 1408

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Kontoristinja

samo z večletno trgovsko prakso in perfektnim znanjem slov. in nemške stenografije in strojepisja, se sprejme v večjem podjetju v mestu na Štajerskem. 2850

Ponudbe z navedbo plače pod „Zmožnost/2850“ na upravn. „Slov. Naroda“.

Šivalni stroji!

„Singer“ in „Kaiser“ s podolgaštim, okroglim čolnikom, Central-Bobbin za dom in rokodelstvo se kupijo najbolje in najceneje pri firmi

A. WEISSBERG, tvorniška zaloga
Dunaj II., Untere Donaustrasse 23/III.
Hitro razpošiljanje na vse železniške postaje. — Cenovniki v slovenskem jeziku zastoj.

Zajamčen uspeh ali pa denar nazaj. Zdravniški izkaz o izvršnem učinku, zraven pa še na tisoče zahv. pism na ogled.
Bužne, lepe prsi

dobite ob rabi med. 2870
dr. A. Rixa kreme za prsi oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, **zanemljiv uspeh.** Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo lekarnarji, dvorne parfumerije itd. Poizkusna pušica K 3, velika pušica, zadostna za uspeh K 8. — Razpošiljanje strogo diskretno.
Kos. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E.
Zalogo v Ljubljani: Lekarne pri „Klatem jelenu“, drogeriji Kano in „Adrija“.

Damske klobuke

v največji izberi priporoča

MINKA HORVAT, modistka

LJUBLJANA, Stari trg šte. 21.

Popravila najceneje.

2465

Popravila najceneje.

Edna posebnost
likerja je
Zdravnik želodca

Zdravnik želodca

je posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izberno vpliva proti slabostim v želodcu ter radi tega v nebni družini ne bi smel manjkati.

Trg za posodo na Resljevi cesti od 8. do 20. novembra.

Prosim svoje odjemalce, naj si nabavijo potrebno karlovovarskega porcelana in emajlne posode, ker bo prihodnji trg za posodo šele majnika.

Obilnega obiska prosi

IVAN KUS.

2872

Javna dražba.

Dne 10. novembra ob 11. uri dopoldne se pri podpisnem iz proste roke prodaja na javni dražbi

2868

**6 konj, 1 molzna krava prve vrste,
2 telci najboljše pasme.**

Anton Kajfež, veletrgovec v Kočevju.

Sprejemem takoj 2852
mesarskega pomočnika

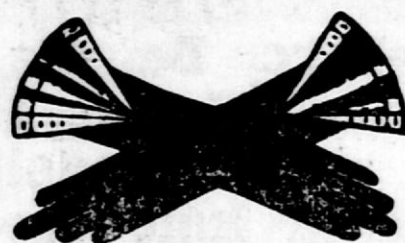
točaja

hlapca za hišna dela.

Natančne ponudbe je nasloviti naravnost na:

Matija Dolničar,
kolodvorski restavrat, St. Peter na Kr.

1.

1.

M. Schubert

preje Bilina & Kasch,

Ljubljana, Zidovska ul. 5.

priporoča veliko zalogo tkanin in glase-rokavice, modno blago za gospode in dame, raznovrstne fine parfume, ročna dela in material, kirurške predmete. 413

Moderna predtiskarija.

Izdelovanje preoblečenih gumbov.

POZORI

POZORI

Cvetlični salon Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venči s trakovi in napisi se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhih vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem
Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi:
Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Ovčjo volno

vseh vrst in vsako množino 2117

kupuje po najvišjih cenah

J. GROBELNIK, LJUBLJANA, MESTNI TRG št. 22.

Odlikovan na razstavi v Radovljici 1. 1904, s časno diplomom in kolajno 1. vrste.

BRINJEVEC

najfinejše vrste, posebno priporočljiv proti kužnim boleznim, se dobi pri

GABRIJELU ERŽENU

Zapuže, pošta Begunje pri Lescah, Kranjsko.

Za pristnost se jamči.

1277

Cene zmerne.

Pletenine

nudim in sicer:

moške srajce tucat po K 39.— do K 60.—
moške hlače „ „ „ „ „ 36.— „ „ 54.—
moške nogavice tucat po „ 8.40 „ „ 30.—
moške dokolenice tucat po „ 20.— „ „ 48.—
moške volnate rokavice pletene tucat „ 18.—
damske „ „ „ „ „ „ „ 15.—

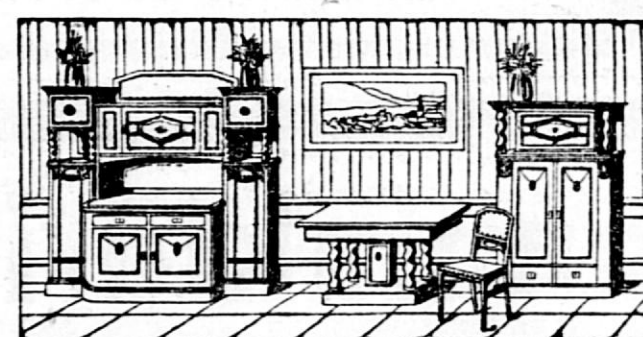
Razpošiljanje vsak dan po povzetju po navedbi cene.
Najmanjša pošiljatev 1/2 tucata ene vrste.

**Henrik Sommer, Dunaj IX,
Hörlgasse 9.**

2883

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. ————— Mizarstvo.

Popolna
spalna oprava:
2 postelji, 2
omari, 2 nočni
omari in 1
umivalnik z
marm. ploščo
in ogledalom
K 350.—.

Jamci se za
solidno delo.
Cene
konkurenčne.
Zahtevajte naj-
novejši katalog,
kateri obsega
nad 300 mo-
dernih slik.

— — — — — Otroški vozički. — — — — —

**J. Pogačnik, Ljubljana,
Marije Terezije cesta št. 13—18.**

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„ Delniška glavnica 8,000.000 kron. „

2530

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fondi okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 1. razred V. c. kr. avstrijske razredne loterije.

Zrebanje za ta razred dne 14. in 16. decembra t. l.

Cena za 1/1 srečka K 40.—, 1/2 srečke K 20.—, 1/4 srečke K 10.—, 1/8 srečke K 5.—.

Naročila se vrže najugodnejše po poštni nakaznici.

Sprejema začeti s 6. oktobrom t. l. prijave za

III. 5 1/2 % avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih in priporoča svojim komitentom obilno udeležbo pri razpisani subskripciji.

Priiznane najnižje cene!

Modni salon

Marija Götzl — Ljubljana, Zidovska ulica št. 8

skladišče nasproti šte. 7

priporoča cenjenim damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih klobukov, vedno novih dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita.

Popravila po želji.

Zaluzni klobuki vedno v zalogi.

Zunanja naročila obratom pošte.

Priiznane najnižje cene!